

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Loci theologici

Hafenreffer, Matthias

Wittebergae, 1622

II. Locus. De Christo

[urn:nbn:de:bsz:31-122765](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122765)

I. LOCUS.

DE CHRISTO.

Dixisti DEUM elegisse nos in CHRISTO,
ergò post locum Electionis proximum
erit; ut de CHRISTO
dicatur.

Proximum. Atq; hic quidem omnium nostram,
qui à Christo nomen accepimus, summa diligen-
tia & studium requiritur.

Ioan. 17, 3. Hec n. est vita aeterna, ut cognoscant
RESOLVM VERVM DEVM, & quem misisti
IESVM CHRISTVM.

Vnde vocatur Christus?

Ab unctiōne. Nam Graecis vocabulum Christus
idem significat, quod Hebraeis Messiah, unctum videli-
cet. Hinc quia in V.T. etiam Reges & Sacerdotes in of-
ficij sui inauguratione, ungi solebant, & ipsi quoque
Christi, hoc est, uncti Domini appellari consueverunt.

Sed cur Salvatori hoc nomen tri-
buitur?

Quia hic verus Rex & Sacerdos, per Reges & Sa-
cerdotes V. T. adumbratus, non externo quidem, sed
laetitiae oleo & Spiritu sancto, adeoq; plenitudine Di-
vinitatis (qua Homo) unctus est.

Act. 10, 38. Vos scitis, quomodo unxit Deus Iesum
Spiritu sancto & virtute.

Quotuplex est unctio Christi?

Duplex.

Altera, qua Christus seipsum unxit, oleo Deita-
tis

in sua sacratissimam carnem suam perfundens.

Colos. 2. 9. In Christo inhabitat omnis plenitudo Deitatis corporaliter.

Altera, qua Deus Pater unxit Christum, ut hominem, oleo letitia, hoc est, Spiritu sancto praesortibus suis.

II.

Psal. 45. 8. Dilexisti Iustitiam, & odisti iniquitatem: propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo letitiae, praesortibus tuis.

Esai. 11. 2. Egredietur virga, de radice Iesse, & virgultum de radice ejus ascendet, & requiescet super eum Spiritus Domini, Spiritus sapientiae & intellectus, Spiritus consilij & fortitudinis, Spiritus scientiae & timoris Domini erit in eo.

Esai. 61. 1. Spiritus Domini Domini super me: et enim unxit me, ad Evangelizandum afflictis misit me, &c.

Damascenus de Orthodox. Fide lib. 3. cap. 3. circa Princip. Nomen Christus Hypostaseos personaeque dicimus, non unimodè (*μονοθεῖως*) dictum, sed duarum Naturarum esse significativum. Ipse enim seipsum unxit, ungens quidem, ut Deus, sua Deitate, corpus: unctus autem ut homo. Nam ipse est hoc & illud: siquidem unctio, Deitas humanitatis.

Quae verba Commentator ibidem in hanc sententiam interpretatur: Sanctorum Patrum concordia sententia, Christus, nomen Hypostaseos est, & Personae duarum Naturarum designativum, divinae scilicet & humanae. Hinc Christus neque solam exprimit divinitatem, neque solam humanitatem, sed utramque earum, in unicum personam Hypostaticè unitam. Idcirco dicit litera: Nomen Christus, non esse unimodè dictum, id est, de unam Naturam. Neque enim id nomen Christus, de sola dicitur Natura divina, neque sola natus Naturam humanam, sed utramque simul in uno supposito, unitam, Nam ipse CHRISTUS est hoc

est hoc & illud, utpote Homo & DEUS; prout nomen illud singulariter & unice Domino nostro attribuitur; significatque ipsum unctum excellentissima & divina unctio, carnem scilicet ejus sacrosanctam, Deitatis oleo ineffabiliter perfusam: quæ sanè superdivina est unctio, & soli Domino nostro congruens. In qua divinitas est ungens, & sacratissima Christi humanitas unctum; Ipsa quoque Divinitas unctio est; & ejus humanitas (secundum præsentem Auctoris sententiam) quod ungitur. Præter hanc & alia invenitur unctio, in solo etiam Domino nostro locum habens: de qua Psal. 44. Propter ea te unxit Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ, præ Consortibus tuis. Vbi Pater cælestis dicitur unxisse Christum, ut hominem, Spiritu sancto, ibidem significatopet oleum lætitiæ, cum ipsum replevit exuperantissimè Spiritus sancti charismatibus. Hæc ibi.

Quis est Christus?

Christus est Filius Dei æternus, in temporis plenitudine propter salutem nostram. Homo factus: adeoque in duabus Naturis, divina & humana, perfectus Deus & perfectus Homo existens, persona & Salvator unus. Verus & æternus Deus, ab æterno ex patre genitus: & verus Homo, è laudatissima virgine Maria natus.

Annè igitur λόγος ante Incarnationem non vocatur Christus?

Christi appellatio, nec soli Deo, nec soli Homini proprie competit, sed Deo incarnato. Neq̄ enim sola caro intellecta dicitur Christus, quia ei deesset urgens divinitas. Nec solus Deus, Verbum, sicut fuit ante incarnationem, Christi nomen sortitur, quia non adesset unctæ humanitas. Sed ex utraq̄ natura unita Hypostasis, hoc nomine est nuncupanda.

GREGO-

GREGORIUS. Unctio enim ad humanitatem attinet.

Cyrillus ad Regem Theodosium: Oportere dico neque verbum, quod ex Deo absque humanitate, neque ex muliere natum, & templum non unitum verbo, Iesum Christum nominare. Nam humanitati secundum dispensativam unionem ineffabiliter conjunctum, quod ex DEO est Verbum, intelligitur Christus.

Idem ad Reginas. Quidam dicunt, quod nomen Christus convenit soli & propriè secundum ipsum intellecto & existenti ex Deo Patre genito Verbo. At nos non edocti sumus sic sentire, aut loqui. Nam quando Verbo caro factum est, tunc & ipsum nomen natum dicimus, Christum Iesum. Quia profectò unctus est oleo lætitiæ, id est, Spiritu sancto à Deo Patre: Et hoc quoque Christus nominatur. Quod autem unctio circa humanitatem sit, nequaquam dubitaverit quispiam eorum, qui recta sapere sunt consuevi.

Athanasius de salutari adventu Christi, non procul ab initio: Certum est, verbum ante adventum suum in carne, hominem non fuisse, quippe qui Deus erat, apud DEUM invisibilis & imparibilis. Non igitur hoc nomen CHRISTUS absque carne allegatur: quoniam ad hanc vocem, & mors & passio consequuntur.

Attamen 1. Cor. 10. v. 9. legimus Israelitas in deserto tentasse Christum. Et Eph. 1. 4. Deum Patrem elegisse nos in Christo ante constitutionem mundi. Item Hebr. 13. v. 8. Iesus Christus heri & hodiè, ipse & in secula.

Ad utraq; tempora, & quæ sacratissimam dominicam Incarnationem antecesserunt, & quæ eandem sunt consecuta, Scripturæ Christi nomen propter res potissimum causas accommodat.

¶

Ad

I. Ad unitatem & identitatem Hypostasos Verbi, & ante & post Incarnationem, designandam: quodq; non alius Deus & alius homo: secundum illud Servatoris, Iohan. 8. 58. Antequam Abraham fieret, ego sum. Quod ipsum etiam per Syllogismum patet, qui ex medulla doctrinae unionis Personalis extruitur, in hunc modum:

Filius Dei est eternus & ante secula.

Christus est Filius Dei. Ergo.

Christus est eternus & ante secula,

Quatenus scilicet Deus est, & secundum Divinitatem, qua cum secundum Hypostasim, assumpta Caro unita est.

II. Ad promissionis, de Messiae adventu, immotam veritatem exprimendam. Licet enim ante Verbi Incarnationem non fuerit exhibitae, assumptae humanitatis à Divinitate facta unctio: à qua sumptum & inditum est Christi nomen: fuit tamen à Deo praedefinita, praedeterminata, & non minori certitudine futura, atq; si completa fuisset. Sicut & Prophetarum oracula de rebus futuris, propter definitam certitudinem rerum saepenumero sub praeteriti temporis ratione contexta sunt.

III. Propter officii Christi perpetuum vigorem, qui per eandem Fidem, omnium seculorum, eternus est. Huc pertinent ejusmodi Scripturae dictae.

Ephes. cap. 1. v. 4. Elegit nos in Christo, ante constitutionem mundi.

Hebr. cap. 13. v. 8. Iesus Christus heri & hodie, ipse & in secula.

Apocal. cap. 13. vers. Agnus occisus est ha origine mundi.

Quod

Quot requiruntur ad veram agnitionem Christi?

Duo.

Cognitio Personæ Christi.

Cognitio officii Christi.

I.

II.

I.

DE PERSONA CHRISTI.

Qua methodo consideratio Personæ Christi commodè absolvitur.

Si dicatur:

1. De unione Personali.
2. De Communicatione Idiomatum.
3. De statuum carnis Christi diversitate.

I. DE UNIONE PERSONALI.

Quia in hoc mysterio explicando crebra fit mentio Naturarum, Proprietatum, Idiomatum, Hypostaseos, Personæ & quæ sunt id genus alia: primùm omnium, quid istis terminis veniat, dilucidius mihi velim explicari?

Commodè mones. Nisi enim quid Nominis sit probe intelligamus: qui Rei nominibus, seu terminis istis explicetur, nunquam satis assequemur. Rogat itaque quorumcunq; terminorum explicatus: saxo ego, ut tui iuvandi promptitudinem mihi neutiquam defuisse re ipsa experiaris.

R 2

Quid

Quid igitur hoc loco appellatur
Natura?

Cum in loco de Persona Christi duarum in Christo Naturarum fit mentio: per Naturas ambo Principia seu Partes (ut ita loquamur) intelliguntur: quibus Persona Christi constituta est: Natura nimirum divina, & Natura humana.

Quid intelligis per Naturam divinam?

I. Non simpliciter & absolutè divinam Naturam intelligo, quæ una est & communis tribus Divinitatibus personis: Sic enim sequeretur, totam Trinitatem incarnatam esse.

I I. Sed singulariter intelligo divinam Naturam Verbi, seu ipsum Filium Dei. Solus enim Filius, non etiam Pater aut Spiritus sanctus hominem assumpsit.

Ioan. 1. 14. Verbum (id est Filius Dei) Cano factum est, & habitavit in nobis.

Rom. 8. 3. Deus misit Filium suum in similitudine carnis peccati.

Gal. 4. vers. 4. Ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum, factum ex muliere, factum sub Lege.

Quid intelligis per Naturam humanam?

I. Non intelligo Naturam, sub universali ratione, sola mente & cogitatione consideratam.

Quia enim talis, extra speciei Individua, vera non existit, sed est nudus mentis Conceptus & vónua Logicum: non vera Incarnatio, sed figmentum & deceptio fuisset.

Nec

Nec intelligo humanam Naturam, in omnibus speciebus individuis consideratam. Quandoquidem Filius Dei, non omnes omnium hominum hypostasem assumpsit.

II.

Sed unum, verum, & singularem intelligo Hominem, quem Filius Dei, ex Maria virgine, Corpore & Anima rationali constantem, in sua Persona unitatem assumpsit. Qui tamen assumptus homo, per se nunquam fuit Persona: Non enim Persona Personam assumpsit. Non quod Homo iste assumptus per Naturæ conditionem propria Personalitate subsistere non potuisset, sed quod in hoc ineffabilis salutis nostre mysterio personalitate ipsius suspensâ & impeditâ; in ipsius Filij Dei Hypostasi indissolubiliter assumptus est. Qui nihilominus tamen est perfectus Homo, licet propria & naturali Hypostasi non existat. Ita Symbolo pronunciant, Perfectus Deus, perfectus Homo. Imò vero, est hæc Natura assumpta, in Hypostasi Filij Dei, infinitis modis perfectior, quàm si propriam & naturalem substantiam haberet.

III.

Damascenus, de Orthod. Fid. lib. 3, cap. 11, post principium: Deus, verbum primitias nostræ massæ assumpsit, non quæ secundum se ipsam subsisteret, & Individuum prius esset, & ab ipso assumpta: sed quæ in ejus Hypostasi subsisteret. Nam ipsa Hypostasis Dei verbi, facta est Carni Hypostasis. Et secundum hoc Verbum Caro factum, inconvertibiliter scilicet: Et Caro Verbum intransmutabiliter; Et Deus Homo, Deus enim, verbum: & Homo Deus.

Quid est Hypostasis?

Hypostasis est substantia singularis, intelligens, atque per se subsistens à cæteris ejusdem Naturæ Hypostasibus, numero & characteristica seu peculiari proprietate discreta.

R 3

Uno-

Unone modo sumitur nomen Hypostaseos?

Non:

I. Generalissimè, Hypostasis simplicem ὑποστάσις, sed existentiam significat: in quo significatu idem est Substantia & Hypostasis. Unde quidam Patrum ipsas etiam Naturas dicebant Hypostases.

II. Sed specialius, Hypostasis significat καὶ αὐτὴ καὶ ἰδιοῦσα τὸν ὑποστάσις, seipsa & propriè consistentem existentiam. In quo significatu Individuum ostendit, numero & alijs ejusdem speciei individui discretum. Qua ipsa tamen significatio, & animata & inanimata, rationalia & irrationalia, mortalia & immortalia, latitudine sua comprehendit.

III. Adhuc specialius, Hypostasis & Persona, significat substantiam individuam, intelligentem, incommunicabilem, quæ nec alterius pars est, nec in altero sustentatur, nec dependentiam habet ad aliud: sicut Anima separata ad resuscitandum corpus. Ut Deus Pater, Filius, Spiritus sanctus, Gabriel, Michael, Petrus, Paulus. Atq; hæc significatio Hypostaseos in præsentè Tractata primaria est.

IV. Tandem Persona, ἰσὶν quandam significat, aliquod videlicet attributum, aut conditionem aut faciem quoq; vultumq; histrionicum. Ut, cum suscipere, deponere, imponere, sustinere, tueri, abjicere, acceptare, agere aliquam Personam, dicimur. Magnum est in Republica tueri Personam Principis. Tres Personas sustineo, meam, adversarij, Iudicij. Sed hæc Significatio non est genuina præsentis loci: quæ ut dictum est, tertia significatu gaudet.

Quid

Quid verò Vereres vocarunt

ΕΥΠΡΟΣΩΤΩΝ.

Misis ceteris significationibus, quæ minus propriae sunt:

ΕΥΠΡΟΣΩΤΩΝ principaliter est id, quod secundum seipsum quidem non subsistit, sed in Hypostasibus consideratur. Quemadmodum species, id est, natura hominum, in propria Hypostasi non consideratur, sed in Petro & Paulo, & reliquis hominum Hypostasibus.

I.

ΕΥΠΡΟΣΩΤΩΝ dicitur, quod cum alio, differente secundum substantiam, in totius alicujus generationem componitur, & unam perficit Hypostasin compositam: ut Homo ex Corpore & Animo compositus. Neq; enim Anima sola dicitur Hypostasis, neque Corpus, sed ΕΥΠΡΟΣΩΤΑ.

II.

ΕΥΠΡΟΣΩΤΩΝ dicitur, ab altera Hypostasi assumpta Natura, & in ipsa habens existentiam. Unde & Caro Domini non subsistens secundum seipsam, neq; ad temporis momentum, non Hypostasis, sed magis ΕΥΠΡΟΣΩΤΑ est. In Hypostasi enim Dei verbi subsistit, assumpta ab ipsa, & hanc habuit & habet Hypostasin.

III.

Quid est ΕΥΠΡΟΣΩΤΩΝ?

Quod omninò non existit.

Quod non in seipso, sed in alio suam existentiam habet: ut sunt Accidentia.

Quid vocantur Idiomata?

Cum una quidem Christi persona sit, non una tamen, sed duæ ejusdem naturæ: omnis illa res, quæ una natura ab altera differt, hoc loco Differentia, Proprietas, & Idioma appellatur.

I.

II.

R 4

latur.

latur. Aliæ namque sunt Proprietates divinæ, aliæ humanæ naturæ. Synonyma autem hic habentur: Proprietas, Differentia, Idioma, Attributum.

Damascenus in lib. de duabus Christi voluntatibus; ante medium. Demonstratum est igitur, duas Christi naturas esse, unamque Personam. Quod si duabus naturis continetur, certè duarum naturarum naturales Proprietates in eo perfecte & completè inesse confiteamur necesse est, siquidem eum & Deum perfectum, & Hominem cognoscimus.

Hæc ita præmissis, ad rem ipsam veniamus: quid igitur est Unio personalis?

De unione Personali. Est duarum in Christo naturarum, ineffabilis quidem, & omnem rationis humanæ caput excedens, indissolubilis tamen, & talis conjunctio, qua æternus Filius Dei, in temporis plenitudine, humanam naturam, in Personæ suæ unitatem, non sine reali naturarum, earundemque proprietatum *corporibus* assumpsit: atque in ea, non tantum Redemptionis opus absoluit, sed jam quoque per eandem, omnibus ubique creaturis præsens, & potenter dominatur.

Quis Filium Dei humanam naturam assumpsisse, sed cur potius Filius Dei Homo factus est, quam Pater, aut Spiritus, sanctus?

Hujus rei causas exprimit Commentator Damascenus in lib. 3. c. 1. de Orthod. Fide, quæ brevis ex ita habent.

Quia

Quia maximè decens & congruum fuit, ut qui Filius Dei erat ab aeterno, à Patre scilicet ante secula genitus, etsiam Filius hominis esset in seculo, ex substantia matris in tempore natus. Et hoc pacto per Incarnationem non mutaretur denominatio, aut nova induceretur appellatio cujusvis Personae divinae: quod sane cum nominum confusione accidisset, si aut Pater aut Spiritus sanctus, propter dispensationem carnis, Filij nomen sibi vendicasset. Hoc certe comprobatur Augustinus, dicens: Non Pater carnem assumpsit, neq³ sanctus Spiritus, sed Filius tantum, ut, qui erat in Divinitate Dei Filius, ipse fieret, in homine hominis Filius: ne Filij nomen ad alterum transiret, qui non esset altera nativitate Filius.

Quia Filius Dei Verbum est Patris. Quem admodum, igitur, ad intentionis manifestationem, verbum intelligibile & intimum menti, copulatur voci sensibili: sic ad divinitatis mentisq³ paternae revelationem, verbum Patris congruum fuit uniri carni. Hinc Filius se in hunc Mundum venisse crebrò contestatus est; ut nomen Patris manifestaret hominibus, & ejus voluntatem atq³ mandatum mundo annuntiaret.

Præterea, beneficium Incarnationis, ad hoc ordinatum est à Deo, ut simus Filij Dei. At posterius debet reduci ad perfectionem, per id, quod est prius eodem genere. Congruum igitur fuit, ut Filij Dei efficeremur pereum, qui est Filius DEI naturalis. Id ipsum comprobatur Beatus Augustinus, dicens: ut homo ex DEO nasceretur, primo ex ipso natus est DEUS. Oportuit enim, ut per eum efficeremur Filij adoptivi, qui est Filius Dei naturalis.

Tandem, Filius Dei incarnari voluit, non Pater, aut Spiritus sanctus, ut idem ipse, per quem initio

R S ad

II.

III.

ad immortalitatem creati eramus, ad Vitam (nostra inobedientia amissam) sua obedientia nos repararet: & recrearet is, per quem condita sunt universa.

Quot igitur naturis constat Persona Christi?

Duabus. Divinâ & humanâ: hoc est, Christus Salvator, in Persona unitate verus Deus est, & verus Homo.

Proba Christum esse verum Deum.

1. De divina natura Christi.

Jerem. 23. 5. Ecce dies veniunt, dicit Dominus, & suscitabo David germen justum, & regnabit Rex, & hoc est nomen, quo vocabunt eum, IEHOVA, justitiæ nostræ.

Hic magnum nomen, IEHOVA, quod nulli Creaturæ competit, germini Davidis CHRISTO tribuitur, qui nobis factus est à DEO iustitia, 1. Cor. 1. 29.

Rom. 9. 5. CHRISTUS est ex Patribus secundum carnem, qui est super omnia DEUS benedictus in secula.

1. Tim. 3. 16. Citra controversiam magnum est pietatis mysterium Deus est manifestatus in carne.

1. Iohan. 5. 20. Ut simus in Iesu Christo, hic est verus DEUS & vita æterna.

Eadem Christi Divinitas, ex aliis pluribus attributis, operibus & miraculis demonstratur, sed hæc clarissima Scripturæ dicta in presenti sufficiant.

Proba Christum verum esse Hominem.

2. De humana Christi

Esa. 7. 14. Ecce virgo concipiet, & pariet Filium, & vocabitur nomen ejus IMMANUEL.

Iohan. 1. 14. Verbum caro factum est.

Gal. 4. 4. Ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum, factum ex muliere, factum sub Lege.

1. Tim. 3.

1. Tim. 3. 16. DEUS est manifestatus in carne.

Heb. 2. 14. Quia pueri communicaverunt carni & sanguini: & ipse similiter participavit iisdem.

Et v. 16. Nusquam enim Angelos assumpsit: sed semen Abrahæ assumpsit.

Hinc Semen mulieris, Semen Abrahæ, Germen & Filius Davidis, atq; Filius hominis appellatur, & est. Hinc tentatus est per omnia pro similitudine, absque peccato: ut possit compati infirmitatibus nostris, Heb. 4. 5. Esurivit, sitivit, vigilavit, dormivit, sudavit, defatigatus est, contristatus est, flevit, crucifixus, mortuus, & sepultus est.

Audio in citatis testimoniis frequenter Carnis mentionem fieri: Quæro igitur, utrum filius Dei, tantum Corpus, an verò etiam Animam assumpserit?

Hæc olim Apollinistarum Hæresis fuit, Filium Dei corpus tantum assumpsisse, non etiam animam, seu loco anime Divinitatem fuisse.

Verùm aperta sunt testimonia, etiam de Anima Christi.

Ioan. 10. 15. Animam meam pono pro ovibus.

Et vers. 18. Nemo tollit animam meam à me, sed ego pono eam à meipso. Potestatem habeo ponendi eam & potestatem habeo iterum sumendi eam.

Matth. 26. 38. Tristis est anima mea usq; ad mortem.

Luc. 23. 46. Pater, in manus tuas commendo Spiritum meum. Et hæc dicens, expiravit, hoc est, emisit Spiritum, ut Matth. habet 27. 50.

Symbol. Athanasij: Perfectus Deus, perfectus homo, ex Anima rationali, humana carne subsistens.

Deinde

II.

Deinde ipsa Salutis nostræ ratio evincit, Christum non tantum corpus; sed etiam animam assumpsisse. Non enim dimidium tantum h. minis, lapsus & peccato pullutum est: ut dimidium tantum Christus assumeret & salvaret. Sed homo totus peccavit, ideo totum quoq; ex substantia nostra Christus assumpsit, ut toti salutem repararet. Το ὅλον ἀπέσθη πλῆρες, ἀπεσθῆναι ἔστω. Quod assumptum non est, curatum non est, ut Nazian. epist. 2. ad Cledoniu loquitum.

Cyrril. in Ioan. lib. 7. c. 7. Totum Christus assumpsit hominem ut omnino saucium, totum sanaret, quod igitur ab ipso non est assumptum, neq; reparatum est ad salutem, neq; curatum. At qui anima hominis in primis Parentibus & tota posteritate eorum, graviter fuit, & in primis vulnerata peccato. Si igitur non est à Christo assumpta anima rationalis ipsa, adhuc manet obnoxii veteri peccato, neq; particeps facta est Redemptionis, sed solum corpus.

Quomodo unitæ sunt hæ duæ naturæ
in Christo.

I.

De modo
Unionis.

Inconvertibiliter. Nam Filius Dei factus est, non mutatione divinitatis in carnem, nec conversione humanitatis in divinitatem. Atq; unio, ut minimum, est inter duo: nec unum sibi ipsi unitur.

1. Tim. 3, 16. Deus manifestatus est in carne.

Symbol. Athanas. Licet Iesus Christus Deus sit & Homo: non duo tamen, sed unus est Christus. Unus a. non conversione divinitatis in carnem, sed assumptione humanitatis in Deum.

II.

Inconfusè. Non n. mixtione unum sunt duæ naturæ, quâ tertium quiddam existat, nihil simplicium integrum servans. Ut Hydromel, quod nec aqua, neq; mel amplius, sed tertium quiddam mixtum est.

Sed

Sed in Christo, etiam in ipsa Unione, utraq³ natura salva manet & integra. Unde Versus:

Sum, quod eram: nec eram, quod sum, nunc dicor utrumq³.

Inseparabiliter & indistanter. Ita namque duæ nature in Christo unitæ sunt, ut nullis, nec temporum, nec locorum intervallis unquam separentur. A deo ut nec in morte soluta sit unio, nec ullibi monstrari possit Δόγ³ & sine assumpta Humanitate. Non enim Filius Dei Humanam naturam sicut vestem assumpsit, quam suo tempore iterum deponat. Aut sicut Angeli, interdum humanam formam (quam ad tempus assumpserant) hominibus apparuerunt: ita Filius Dei apparuit: sed carnem assumptam propriam sibi fecit, & quam semel assumpsit deserit nunquam.

III.

Sic enim Concil. Chalcedonense: Confitemur unum & eundem Iesum Christum, Filium & Dominum unigenitum, in duabus naturis inconfuse inconvertibiliter, indivisè, in segregabiliter cognitum. Εν δύο Φύσεων, ἀσυγχύτως, ἀτρέπτως, ἀδιάκρητως, ἀχωρίτως.

Non tamen unitæ sunt naturaliter seu essentialiter: ut materia & forma: anima & corpus.

IV.

7. Quamquam enim similitudo Animæ & Corporis valde accommodata sit: huic tamen mysterio declarando non per omnia, sed ex parte tantum servit. Quæ enim naturaliter unita sunt, illa ita sese mutuo perficiunt, ut neutrum sine altero, perfectionem suam obtineat (sic sine Anima corpus mortuum est; & illa separata, corporis resurrectionem cum desiderio expectat) sed naturalium in Christo longe alia est ratio. Nam Christus perfectus Deus est, & perfectus Homo ex anima rationali & humana carne subsistens.

2. Deis-

2. Deinde in naturaliter Compositis ; neutrum constituentium præexistit persona Sed Filius Dei etiam ante Incarnationem ab eterno Persona fuit. In principio erat verbum, Ioan. 1, 1.

3. Præterea in naturaliter Compositis ex constitutibus, materiâ & formâ, animâ & corpore, tertium quiddam componitur, quod neq; hoc, neq; illud est, sed tertia quedam nova Essentia. Duæ autem nature in Christo, non constituunt aliquod tertium, essentialiter, vel naturaliter Compositum: nec est duarum naturarum in Christo naturalis Compositio, sed personali Unio. Unde nature in Christo improprie dicuntur Partes.

V. Nec unitæ sunt Accidentaliter. Utpote:

1. Nec ratione Continuitatis, quemadmodum vel asser asseri conglutinatur; vel linea jungitur lineæ; aut stella suo adheret orbi. Deus enim non tantum cum humanitate iunctus est. Sed DEUS manifestatus est IN carne. 1. Tim. 3. 16. Et verbum factum est Caro.

2. Nec Subjectivè; Quemadmodum paries, & albedo, calor & aqua, sunt unum Subjecto. Nam albedo neq; est, neq; fit paries: nec paries albedo. In Unione verò duarum naturarum, in Christo, Homo est DEUS & DEUS est Homo. Verbum factum est Caro: & postremus Adam factus est in spiritum vivificantem.

3. Nec Integraliter: Ratione nimirum partium & Totius. Quemadmodum animal & oculus unum integrum constituunt. Nam λόγος & Filius Dei, simplicissima divina Essentia, partem extra partem non habet; sed totus (extra omnem partium considerationem, quam nullam admittit) totum & perfectum Hominem

nem assumpsit, Adeoq; totus Λόγος est in toto assumpto Homine: & totus assumptus Homo, in toto Λόγω, unita & ineffabili duarum in Christo naturarum τετραχώρας. Quorum nihil est in integraliter unitis. Nam animal non est neq; sit oculus; nec vicissim oculus est, aut sit animal. Verbum autem factum est Caro, Et Homo factus est DEUS.

Sed est duarum naturarum in Christo unio Personalis: qua Λόγος Filius DEI humanam Naturam, in Unionem & Communionem sue Hypostaseos assumpsit: ita quidam, ut Filius DEI, qui ab æterno Persona fuit, humane nature, que persona non fuit, propriam suam personalitatem communicaverit; adeoq; verba Hypostasis propria, facta quoq; sit Hypostasis assumpta Carni. Unde consequitur, duarum naturarum in Christo non duas, sed unam Personam esse: unde & dicta est Unio personalis.

1. Tim. 5. Unus Deus, unus & Mediator, Dei & Hominum, Homo Iesus Christus.

Symbol. Athanas. Unus est Christus, non conversione Divinitatis in carnem, sed assumptione humanitatis in Deum. Unus omnino, non confusione substantiæ, sed unitate personæ. Nam sicut anima rationalis & caro, unus est Homo: sic DEUS & Homo, unus est Christus.

Inter alia dicit: Unionem istam inseparabiliter factam, nec in Morte solutam esse. Atqui vel soluta videtur Unio: vel non vera fuisse mors Salvatoris, sed ficta tantum & simulata.

Mors, Animæ corporisque est dissolutio. Atqui in Christo non tantum anima & corpus uniantur naturaliter:

IV.

raliter: Sed utrumq³, horum, quatenus verum hominem constituunt, unitum est λόγω. qui verum & perfectum hominem, Corpore & Anima rationali constantem, in sua Hypostaseos unitatem assumpsit. Quanquam igitur in morte Christi anima à corpore verè dissoluta fuerit: neutrum tamen illorum dissolutum fuit à λόγω. Adeoq³, naturalis tantum anima & corporis, non Personalis cum τῷ λόγῳ Unio per mortem dissoluta fuit.

DAMASCEN. de Orthod. Fid. lib. 3. cap. 27. Quanquam (Christus) mortuus est, ut homo, sancta ejus anima ab incontaminato separata corpore, non tamen Divinitas ab utroque separata remansit, ab Anima, inquam, & corpore. Et neque sic una Hypostasis, in duas dissecta est Hypostases. Nam & tunc corpus & anima, secundum idem à principio in Verbi Hypostasi habeant existentiam, & ipsis in morte ab invicem separatis, unum quodque eorum mansit. Unam Verbi habens hypostasin. Quare una Verbi hypostasis, & Verbi, & Animæ & Corporis fuit Hypostasis, nunquam enim, neque anima, neque corpus propriam habuere Hypostasin, præter eam, quæ Verbi est Hypostasis. Una enim semper Verbi Hypostasis, & nunquam dux: Quare una semper Christi Hypostasis. Quò fit, ut et si localiter Anima à corpore separabatur? Hypostaticè tamen per Verbum uniebatur.

Cur verò in data Definitione, istam unionem non sine Communicatione factam esse dicis?

I Quia divina & humana Natura in Christo non conjunctæ sunt, uti dictum est, sicut duo asseres conglutinantur, qui mutua Communicatione prorsus nihil participant. Hic enim est infimus Conjunctionis gradus: unio autem personalis in Christo est artissima, & perfectissima.

Neq;

Neque divina Natura tantum gestat & sustentat Humanam, ne in nihilum redigatur: Sic enim Filius Dei omnes creaturas sustentat.

II.

Hebr. 1, 3. Filius Dei character substantie Patris, portat omnia verbo virtutis sue.

Neque Filius Dei tantum implet aut graciosè tantum inhabitat humanam naturam. Nam Deus celum & terram implet, & cum gratia sua etiam habitat in sanctis.

III.

Sed est in Unione Personali, ipsarum Naturarum admirabilis, arcana, & ineffabilis (non confusio, sed) Communicatio, qua hæc Unio, ab aliis omnibus conjunctionis aut presentie speciebus, toto genere discrepat: Et sine qua Naturam Communicatione, nec ipsa Personalis Unio vel cogitari, vel subsistere, nec ulla vera aut realis Idiomaticum communicatio esse potest.

IV.

Verum, cum hoc Mysterium omnem humane Rationis captum superet, ideo, ut vel aliqua modo, in admiranda hujus Unionis, seu, ut Ecclesia canit, admirabilis commercij, aliquam cognitionem adduceremus, Prophetæ, Apostoli, & Christus ipse, cum Filij Dei Nativitatem, Passionem & Mortem, tum divinam quoque Majestatem cõttemplandam nobis proponunt, ad quam humana Christi Natura exaltata est. ut à posteriori (ex communicatione videlicet Idiomaticum) de priori (communicatione nempe Naturarum) vel aliquid colligere possemus.

Proximum itaque erit, ut de Communicatione Idiomaticum dicas: si hoc unum prius quæsi-
sivero, utrum Synonyma sint hæc vocabula: Unio & Communicatio Naturarum?

S

Eccle-

Ecclesiastici certe Scriptores *κοινωνίας* & *ένωτας*, hoc est, Unionis & Communicationis vocabis, pro iisdem in hoc mysterio usi sunt, alteram altera declarantes. Quae communicatione, Divinitas dare, & humanitas accipere dicantur. Quorum utrumque ad constitutionem Unionis Personalis per se requiritur.

Irenaeus lib. 3. cap. 4. Athanasius in Epistola ad Epictetum, Hilarius de Trinitate lib. 9. Basilius & Nyssenus in Theodoreto, Damascenus lib. 3. c. 19.

Eam ob causam, Paulus Samosatenus haereseos damnatus est, quod contenderet. *Τὰς δύο φύσεις τοῦ εἰς ἑαυτὸς παντάπασιν ἀκωμμήτους εἶναι*: hoc est, Duas naturas omnimodo incommunicabiles esse. Quae ratione, Naturae invicem separantur & duo Christi constituuntur, quasi alius sit Christus, alius Deus, Verbum, in ipso habitans.

Antequam de Communicatione Idiomatum agas, prius mihi demonstra, quænam ex hac Unione Personali Prædicationes oriuntur.

Quia Persona Christi, non Uno, sed duobus constat, verus equidem & perfectus Deus, verus quoque & perfectus Homo est, propter illam duarum Naturarum personalem Unionem & Communicationem.

Primum, Naturae in Christo de se invicem prædicantur, ut:

1. Deus de Homine.
2. *Sam. 7. 19.* Hic Homo est Deus.

Ierem. 23. 5. & 33. 15. Germen Davidis est Iehova.

Matth. 16. 16. Filius Hominis est Filius Dei vivus.

Matth. 22. vers. 24. Filius Davidis est Dominus Davidis.

Luc.

Iohan. 1. 30. 34. Hic vir est Filius Dei.

1. *Cor. 15. vers. 47. Secundus Homo est Dominus de cælo.*

2. Et vicissim **H O M O** prædicatur de **DEO**.

Ioh. 1. 14. Verbum Caro factum est. Hoc est, ut Patres Concilij Niceni locuti sunt: Filius Dei propter nos & propter salutem nostram descendit, Incarnatus & Homo factus est.

Ioh. 5. 27. Filius Dei est Filius Hominis Nam Pater potestatem dedit Filio iudicium facere, quia Filius Hominis est.

Rom. 1. 3. Filius Dei natus est ex Semine David. Hoc est: Filius Dei est Filius Davidis.

1. *Tim. 3. 16. Deus manifestatus est in Carne. Id est, Deus est Homo.*

Deinde utraque Natura, de Jesu Christo enunciatur: nimirum alterutrum Constituentium de toto Constituto seu Composito; **Christus est DEUS**, **Christus est Homo**.

II.

Matth. 3. 17. & 17. 5. Marc. 9. 7. Luc. 9. 35. 2. Pet. 1. v. 16. 17. Iesus est Filius Dei dilectus.

Matth. 16. v. 16. Iohan. 6. v. 69. Christus est Filius DEI vivi.

Marc. 14. 61. Luc. 22. 70. Ego sum: Filius Dei benedicti.

Ioh. 1. 49. Rabbi, Tu es Filius DEI.

Deniq; multoties in Scripturis occurrat, **Jesum Christum esse Deum aut Filium Dei. Ut, Marc. 1. 1. Ioh. 10. 36. & 11. 17. & 20. v. 28. 31. Act. 9. 20. Rom. 9. 5. 7. Ioh. 17. & 4. 15. & 5. 20. Ioh. 3. Heb. 4. 14.**

Vicissim & Homo de CHRISTO prædicatur.

Iob. 8, 40. dicit Iesus: Quæritis me interficere, Hominem, qui Veritatem vobis locutus sum.

III. Tum hac etiam Phrasi, Unio Personalis exprimitur.

Actor. 10, 38. Deus erat cum Iesu.

2. Cor. 5, 19. Deus erat in Christo.

Sed quales sunt istæ Prædicationes: Homo est Deus: Deus est Homo?

I. Non sunt Identicæ. Quasi diceret, Homo est Homo: Deus est Deus.

Nam due in Christo natura non eadem, sed longe diversissima sunt.

II. Nec sunt Essentialia, nec Accidentalia; quas in Scholis, illas univocas appellant, veluti Petrus est Homo, Petrus est Animal, &c. Has Paronymas seu denominativas, ut Paries est albus, Priscianus est Grammaticus: Quia Unio nec est Essentialis, nec Accidentalis: ut in superioribus demonstratum est.

III. Sed sunt Prædicationes singulariter Personales in omni naturæ cursu inusitatissima, quibus propter Unionem personalem, Deus verè dicitur & est Homo: Homo verè dicitur & est Deus. Nam Verbum Caro factum est: *Iob. 1, 14. Et Homo factus est in Spiritum vivificantem, 1. Cor. 15, 45.*

Damasc. de Orthod. Fid. libro 3. capite 1. post mod. Perfectus Deus existens, Perfectus Homo fit. Et hoc impletur opus, quod omnium novorum maxime novum est, quod solum novum sub Sole, Per quod infinita Dei apparuit Virtus. Quid enim majus, quam Deum fieri Hominem.

DE CONCRETIS ET

Abstractis.

Quia denique CHRISTUS, Propter Unionem Personalem, duabus Naturis constat: semperne in Propositionibus de Christo, vel Christi, vel ambarum naturarum fit mentio?

Sicuti Hominem, qui Anima & corpore constat, interdum solius Animæ appellatione, totum intelligimus, Genes. 46, 18 22. 26. Omnes animæ, quæ ingressæ sunt cum Iacobo in Ægyptum, & egressæ sunt de femore ejus, sexaginta sex: Ita Christi Persona, quæ divinâ & humanâ Naturâ constat, interdum una partium vel naturarum designatur. Hoc est: per vocem; Deus, Filius Dei, &c. Et: Homo, Filius Hominis, Semen Abrahæ, Semen Mulieris, &c. Totum constitutum, nimirum Christus, qui ambæ Naturæ est, exprimitur.

Genes. 3. vers. 15. Semen Mulieris conteret Caput Serpentis.

Gen. 22, 18. In semine tuo benedicentur omnes gentes terræ.

Ier. 24, 6. Iehova justitiæ nostræ.

Ioban. cap. 3. v. 16. Sic Deus dilexit Mundum, ut filium suum Unigenitum daret, ut omnis, qui credit in eum, &c.

1. Iohan. 3, v. 8. Filius Dei apparuit, ut dissolvat opus Diaboli.

Roman. 5, 15. Si unius delicto, multi mortui sunt: multo magis gratia Dei & donum, in gratia unius Hominis, Iesu Christi, in plures abundavit.

1. Cor. 15, 21. Per Hominem mors, & per Hominem resurrectio mortuorum.

In hisce & pluribus alijs locis, alterius Naturæ vox: Deus, Filius Dei, Homo, Filius Hominis, &c. totum Christum, qui ambæ naturæ est, designat.

Anne verò semper per istas voces: DEUS, Filius Dei: Homo, Filius Hominis; Semen, Abrahæ, tota Christi Persona exprimitur?

Sæpius, & principaliter sanè, istiusmodi Vocibus, non tota Persona Christi, sed alterutra naturarum designatur: ista divina, hisce Natura divina.

Sed unde cognoscam ego, quando & ubi istæ Voces: Deus, Homo, Filius Dei, Filius Hominis, &c. Non Personam, sed Naturam significant?

Istæ Voces: Deus, Homo, Filius Dei, Filius Hominis, &c. non totam Christi Personam, sed, & Principaliter quidem, alteram duntaxat Naturam designant:

I. In Propositionibus, quibus mysterium Incarnationis & Unionis Personalis exprimitur.

Ioh. 1. vers. 14. Verbum Caro factum est. Id est, Deus Homo est.

1. Cor. 15. 45. Novissimus Homo factus est in Spiritum vivificantem.

ibid. vers. 47. Secundum⁵ Homo, est Dominus de celo.

Hebr. 2. vers. 16. Non angelos, sed Semen Abrahæ assumpsit.

VI. In Propositionibus, in quibus de toto Constituto, Naturæ seu Partes enunciatur; hoc est, de Christo, Deus aut Homo prædicatur; Christus est Deus, Christus est Homo.

Proba

Proba, in ejusmodi Propositionibus per istas voces, naturas, non autem totam Christi Personam designari.

Nisi in Propositione hac: *Verbum Caro factum est; vel: Deus est Homo: per Voces; Verbum, Caro, Deus, Homo, non Tota Persona Christi, sed ejusdem Naturæ intelligantur, sequeretur: Totum Christum, Deum & Hominem; factum esse Totum Christum, Deum & Hominem, seu Totum Christum, Deum & Hominem, assumpsisse Totum Christum, Deum & Hominem: quod absurdum esse, nemo non intelligit. Deus enim Homo factus est, non assumptione Christi in Christum, sed assumptione Humanitatis in Deum.*

Nisi in hisce & consimilibus Propositionibus: *Christus est Deus: Christus est Homo: per Voces Deus, & Homo, non Tota Persona Christi, sed Naturæ intelligantur, sequeretur:*

1. *Istas Propositiones esse Identicas: atque hanc: Christus est Deus, aut hanc; Christus est Homo; eandem cum illa. Christus est Christus. Per Identicas autem Propositiones nihil declaratur: sed idem de eodem dicitur, cum tamen per istas: Christus est Deus, Christus est Homo: Qui ille sit, per suas naturas explicetur.*

2. *Sequeretur, istas Propositiones Christus est Deus, Christus est Homo, prorsus easdem esse. Quia utriusque coincideret cum illa: Christus est Christus: At differre, inter omnes est manifestum.*

3. *Præterea Christus est Homo, Semen Abrahæ, Filius Davidis: Quia Filius Dei assumpsit hominem seu semen Abrahæ, ex semine David. Hebr. 2. 16. Et Christus est Deus, quia Filius Hominis assumptus est in Deum. Non autem Filius Dei assumpsit Christum,*

S ✦ scâ

I.

II.

sed naturam humanam. Neq; natura humana assumpta est à Christo, vel in Christum; sed à Deo vel in Deum, ut Symbolum Athanasium habet.

Quibus omnibus apparet, in illis Propositionibus, terminos, seu voces illas: Deus, Homo, Filius Dei, Filius Homini, Caro, Semen, & c. non totam Personam Christi, sed ejusdem naturas designare.

III. Quia Scriptura istas voces, Deus, Homo, & c. in dictis Propositionibus per voces Naturarum interpretatur.

Hanc enim: Deus est Homo, Iohannes Abstractivis expressit: Verbum est Caro, Iohan. 1, 14.

Et hanc: Homo est DEUS.

Paulus 1. Cor. 14, 45. Isthac expressit: Homo factus est in Spiritum vivificantem.

Et hanc: Deus assumpsit Hominem: Epist. ad Heb. 2, 16. per illam reddidit; Non Angelos, sed Semen Abrahæ assumpsit.

IV. Quia Symbolum Athanasij in dictis Propositionibus pro synonymis utitur hisce terminis. Deus, Homo, Divinitas, Humanitas, Caro. Quod enim modo Deum & hominem appellavit, confessim per Divinitatem, Humanitatem, & Carnem interpretatur, in hisce verbis:

Est ergo Fides recta, ut credamus, & confiteamur, quia Dominus noster Iesus Christus, Dei Filius, Deus & Homo est. Deus ex substantia Patris, ante secula genitus: Homo ex substantia matris, in seculo natus Perfectus Deus, perfectus Homo, ex anima rationali & humana carne subsistens. Aequalis Patri secundum Divinitatem: minor patre secundum Humanitatem. Qui licet Deus sit & Homo, non duo tamen, sed unus est Christus. Unus autem non con-

ver-

versione divinitatis in carnem, sed assumptione Humanitatis in DEUM.

Quia purior Antiquitas, unà cum Scriptura, istas voces: Homo, Deus, &c. per alias expressè & vulgò dictas Abstractivas, est interpretata.

Leo, Epist. 10. ad Flavian. Salva proprietate utriusque natura, & in unam coeunte Personam, suscepta est à Majestate Humilitas, à Virtute Infirmitas, ab Eternitate Moralitas: & ad resolvendum Conditionis nostræ debitum, natura inviolabilis, natura est unita passibili, ut unus & idem Mediator noster & mori posset ex uno, & mori non posset ex altero.

Theophylactus ex Chrysostomo in cap. Matth. 28. Ἐγὼ ἢ πρῶτω κατὰ ῥῆσιν Θεοῦ, καὶ δὲ τῶ ὄψις τὸν ἵοντῶ Θεῶ εἰσὺ γυρεν ἔνωσιν Θεὸς ἔσται, ἐλαβον τῶ ἐξ ἑστίαν καὶ πάντων. Ego prius damnata natura, nunc Deus existens, secundum unionem ad Filium DEI, absque naturarum confusione, accepi potestatem omnium, NOTA: DAMNATA NATURA EST DEUS.

Gregorius Nazianzenus in sanctum Pascha, ante med. Ἐν ἑκ δὲ τῶ ἐναντίων, σαρκεὶ καὶ πνεύματι. Ὀν τὸ μὲν ἐθεώσε, τὸ δὲ ἐθεώθη. Unum ex duobus diversissimis, carne nimirum & Spiritu (λόγω) quorum alterum (λόγῳ) deificavit: alterum (Caro) deificatum est.

Athanas. de natura humana suscepta à Verbo; post princip. Ille ipse Deus (Verbum) factus est Caro, ut ipsius CARO efficeretur DEUS Verbum. Quemadmodum Thomas palpator ipsius carnis proclamavit: O qui es & Dominus meus, & DEUS meus, utramq; simul DEUM appellans.

S 5

Quia

V.

Quia in Explicatione hujus materiæ frequens in Scholis mentio fit Abstracti, & Concreti: eademne hic Concretorum & Abstractorum significatio & usus est, qui in Logicis?

Neutiquam verò. Ibi namq; vocabula Concretæ dicuntur, quæ accidentia subjectis suis inherentiæ concretæq; expriment. Ut *Paries est albus, aqua calida, nix frigida.* Abstracta verò, quæ sine subjectis sola accidentia, nuda & abstracta designant: ut, *albedo, caliditas, frigiditas.* Quoniam autem Unionem, non accidentalem, sed personalem esse constat: manifestum est, ex Logicis, Concretorum & Abstractorum doctrinam (cujus in Loco de Persona Christi usus fit) non satis nec intelligi nec explicari posse.

Quid igitur in doctrina de Persona Christi, dicitur & est Concretum?

Concretum hoc in Loco est.

I. Quo Concreta, hoc est, Tota CHRISTI Persona (quæ ambæ Naturæ est) exprimitur. Idquæ fit:

1. Vel unica voce: ut *Christus, Messias, Salvator, Ἰησοῦς Χριστός, Immanuel.* Item, *Deus, Homo, Filius Dei, Filius Hominis,* quando totam Christi Personam designant.

2. Vel Periphrasi: ut, *λόγος, Incarnatus, Homo Deificatus, Caro Deificata.*

II. Quo non quidem Tota Persona Christi, sed natura exprimitur, non tamen in seipsa, sed respectu Unionis seu Concretionis considerata. Licet igitur naturarum nomina abstractè sonent: hoc tamen unionis respectu Res concreta est, Ut, *Caro Verbi: Caro mea: Humanitas Verbi.* Item, *Deus, Ho-*
mo, Fi-

mo, Filius Dei, Hominis, Mariæ, &c. Quando naturam alterutram, in ipsa unione & respectu unionis consideratam designant.

Quid igitur hîc observandum?

Observandum est, multoties rem esse concretam, licet vocabula vulgò abstracta sint, ut:

Ioh. 6, 54. Qui manducat meam CARNEM, & bibit meum SANGUINEM, habet vitam æternam.

Ioh. 1, 14. VERBUM EST CARO.

1. Cor. 15, 4. 5. Novissimus Adam factus est in Spiritum vivificantem.

1. Ioan. 1, 1. Quod fuit ab initio, quod audivimus, quod vidimus oculis nostris, quod perspeximus, & manus nostræ contrectaverunt, de Verbo vitæ annunciamus vobis.

Ibid. v. 2. Vita manifestata est & vidimus, & testamur, & annunciamus vobis Vitam æternam, quæ erat apud patrem, & apparuit nobis.

Ibid. v. 7. Sanguis Iesu Christi Filij ejus, emundat nos ab omni peccato.

Quid est Abstractum?

Abstractum generaliter & vulgò dicitur, non Persona, sed alterutra Christi Natura exprimitur, ut, Humanitas, Divinitas.

Quia porrò (ut proximè præcedenti quæstione monstratum est) natura, quando respectu unionis considerantur, re ipsa concretum sunt. Ideo Abstractum est, quo natura quidem, non autem respectu unionis, sed in seipsa, & ab Unionem seu concretione (non re ipsa tamen, verum mente tantum) Abstracta considerata designatur, Idq; fit:

1. Vel

1. Vel vocabulis usitate nominatis Abstractis ut, Divinitas, Humanitas, Vita, Mortalitas.
2. Vel vocibus, quæ non integram Christi Personam, sed alterutram Christi naturam designant: ut Verbum Caro. Item, Deus, Homo, Filius Dei, Filius Hominis, Semen mulieris, Abrahæ, Davidis: quando non totam Personam, sed alterutram tantum naturam designant.

Quid Præterea in Propositionibus, Personalem unionem concernentibus est notandum?

Quæ de λόγῳ ante unionem dicuntur, eadem dicuntur post unionem. Idem namq; ipse λόγος est ante & post. Nisi, quod ante unionem simplex, post unionem assumpta humanitate, composita est Persona, Et propter unionem Personalem, eadem ipsa, quæ respectu temporis ante omnium factam considerantur, etiam de Christo post unionem enunciantur. Non contra, quæ post unionem de Christo dicuntur, etiam ante omnium dicuntur: Nisi Prophetica sint, & more Scripturarum consueta, Præsenti vel etiam præterita forma, propter divinæ veritatis certitudinem, res futuras exponant.

Exempla audire velim eorum: quæ unionem præcedentia, etiam post unionem, & de λόγῳ, & vi unionis Personalis, etiam de Christo dicuntur?

Iohan. 8. 58. Antequam Abraham erat, Ego sum. Hoc est: Non sum nudus tantum Homo, vestro iudicio nondum annos natus quinquaginta: sed sum etiam æternus DEUS.

1. Cor. 10, 3. Bibebant, de spiritali eos consequen-
te petra: petra autem erat Christus.

1. Pet. 3, 19. Christus in spiritu abiens, spiritibus in
custodia predicavit in diebus Noe.

1. Cor. 10, 9. Israelitæ Christum tentaverunt in
deserto.

Huc etiam ejusmodi referri pos-
sunt;

Ioan. 10, 30. Ego & Pater unum sumus.

Ioan. 14, 9. Qui videt me, videt Patrem.

Ibid. v. 10. Ego in Patre, & Pater in me est.

Da Exempla Prophetica.

Esa. 9, 6. Parvulus natus est nobis, & Filius datus
est nobis.

Esa. 53, 4. Verè languores nostros ipse tulit, & do-
lores nostros portavit ipsos, & nos reputavimus ipsum
plaga affectum, percussum, & à DEO afflictum.

Psal. 22, 17. Foderunt manus meas & pedes meos,
numerare possum omnia ossa mea.

Ejus generis Prophetica ubiq; in Scri-
pturis obvia sunt.

II.

DE COMMUNICACIONE IDIOMATUM.

TUM.

JAM ut de Communicatione Idiomatum agamus (per quam Scriptura sacra nos ad ipsius unionis considerationem deducit) quæro primùm, quomodo hæc Idiomatum Communicatio ab unione personali differat?

Unio personalis & communicatio Idiomatum, ut prius & posterius differunt. Nam Unio naturæ ordine prior est, non tempore: & ab illa, Communicatio Idiomatum, quæ ordinis ratione posterior est, tanquam effectus dependet.

Quid est Communicatio Idiomatum.

Communicatio Idiomatum est divinarum humanarumque Proprietatum vera & realis Participatio, qua propter Unionem duarum naturarum in Christo Hypostaticam, non tantùm utriusque Naturæ Idiomatum Personæ (quæ simul Deus & Homo est) verùm etiam alterutrius naturæ Propria, alteri, hoc est, λόγῳ humana, & assumptio Homini divina attribuuntur: Et propter eandem κοινωνίαν unaquæque natura operatur cum communicati-

nicatione alterius, naturis tamen earumque proprietatibus servatis illæsis.

Quare dicis vera & realis?

Quia communicatio Idiomatum non est nuda prædicatio, seu phrasis & modus tantum loquendi, cui nihil rei aut veritatis respondeat: sed est res verè ita existens, ut verbis exprimitur. Ut Filius DEI natus est ex semine Davidis. Filius hominis habet potestatem Iudicij. Caro Christi est vivifica.

Quare dicis in Christo?

Quia tota hæc doctrina de Communicatione Idiomatum non de naturis separatis, vel sub ratione communi consideratis, est intelligenda. Ut est Divinitas, natura videlicet communis omnibus divine Essentiæ personis. Ut est humanitas, natura nimirum, quam omnes omnino homines perfectam & completam habent. Hoc namque sensu hæc omnia falsa sunt: DEUS est Homo, DEUS est passus: Homo est DEUS, Homo est omnipotens.

I.

Sed intelligenda est Communicatio Idiomatum, de Naturis in Christo personaliter unitis, extra quam unionem naturarum in Christo hypostaticam, de nulla ejusmodi Idiomatum Communicatione, nemo, ne quidem cogitare potest.

II.

Dicis mutuam esse proprietatem in Christo alternationem: (Λόγῳ humana, & Homini divina Idiomatum attribui) Ergone eadem est omnis Communicatio-
nis ratio?

Mutua quidè & reciproca est Communicatio proprietatum, sed propter naturarum in Christo diversitatem.

sitatem, communicationis ratio non est eadem. Quia enim divina natura celsissima & immutabilis est, ipsa in se nec in sublimiorem statum evehi, nec deduci potest in humiliorem. Humana vero natura, quia infirma est & mutabilis, perfici illa, & supra propriae naturae conditionem potuit exaltari, Id quod in sequentibus manifestius patebit.

Quid verò illa adjicis: Naturis tamen earum-
quæ Proprietatibus, servatis,
illæsis?

Quia hæc perpetua & immota Regula tenenda est: Quod qualis est unio naturarum, talis est earundem naturalium proprietatum Communicatio. Constat enim autem (uti Decretum Chalcedonensis Concilij habet) unum & eundem Iesum Christum, Filium & Dominum unigenitum in duabus naturis, inconfuse inconvertibiliter, indivise, in segregabiliter cognitum (ἐν δύο φύσεσιν ἀσυγχύτως, ἀτρέπτως, ἀδιαιρέτως, ἀχωρίστως ὕψωσόμενον) nequaquam differentia naturarum sublata propter unionem: sed servata potius proprietate utriusque Naturæ, & utraque in unam personam concurrente, &c. Eadem igitur plane ratione & modo sine omni confusione, conversione, divisione, segregatione, proprietatum quoque facta est communicatio, utpote, quæ ex unione Personali duarum naturarum, seu fundamento est consecuta. Propterea nullo modo vel faciendâ, vel admittendâ est seu conversio, seu confusio, seu exæquatio, sive naturarum in Christo, sive essentialium proprietatum. Nam due in Christo nature etiam in ipsa Unione & Communicatione Personali, omnesque illarum Proprietates, semper distinctæ, & circa omnem confusionem aut conversionem, perpetuò salvæ & integræ manent.

Estne

Estne verò unus modus Communicationis
Idiomatum?

Non. Atque plurimum sanè refert, ut hæc doctrinâ de communicatione Idiomatum, convenienti discrimine & distinctè tractetur & explicetur. Propositiones enim & prædicationes, quibus utimur, cum de Persona Christi, ejusdemq; Naturis ac proprietatibus loquimur, non omnes unius sunt generis aut modi. Et si quando, non satis dextrè & distinctè hoc negotium tractatur, tum & doctrina hæc involvitur, & lector simplex facile perturbatur.

Quot sunt igitur genera seu modi Communicationis Idiomatum & Prædicationum?

Concordiæ Formula totum hoc negotium tribus I. REGU-
præcipuè capitibus, seu Regulis comprehendit; hisce LA Germ.
verbis rem omnem fundamentaliter explanans. fol. 307.

Cùm in Christo duæ sint distinctæ Naturæ, quæ essentiis & proprietatibus suis, neque mutantur, neq; confunduntur: utriusq; verò naturæ, una tantum sit Persona: propterea, illa, quæ unius tantum naturæ propria sunt, non isti naturæ solùm, quasi separatae, sed toti Personæ, quæ simul Deus & Homo est (sive Deus sive Homo appelletur) attribuuntur.

Sed in hoc Prædicationum genere non sequitur, quòd ea, quæ toti Personæ tribuuntur, simul utriusq; Naturæ sint propria: sed distinctè declarandum est, secundum quam naturam aliquid toti Personæ adscribatur. Ad hunc modum loquitur Paulus, cum de Christo dicit: Christum genitum esse ex semine David, secundum carnem. Et Petrus de Christo inquit, quòd sit mortificatus carne: & quòd passus sit in carne.

T

Cùm

Cum autem & occulti & aperti Sacramentarij sub hac regula (quando dicitur, quod toti Personae tribuatur, quod uni naturae proprium est) pernitiosum suum errorem occultent: dum totam quidem Personam nominant, interim tamen unam eamque (ut sic dicamus) nudam tantum naturam intelligunt, alterum autem penitus excludunt: quasi sola humana natura pro nobis passa sit, placuit D. Lutheri verba hoc loco recensere, e majori ipsius de Coena Domini Confessione, in quibus de Cinglij Allœosi agit: ut Ecclesia Dei quam optime adversus errorem illum præmunificetur. Verba autem D. Lutheri sic habent:

Hoc Cinglius vocat Allœosin, cum aliquid de divinitate Christi dicitur, quod tamen humanitatis proprium est: & contra. Verbi gratia, ubi in Scriptura dicitur: Nonne hoc oportuit pati Christum, & ita intrare in gloriam suam? ibi nugatur Cinglius, quod vocabulum (Christus) hoc loco pro humana Natura sumatur. Cave tibi, cave, inquam, tibi ab Allœosi: est enim larva quaedam Diaboli: quae tandem talem Christum fugit, secundum cujus rationes ergo certe nolim esse Christianus. Hoc enim illa vult: quod Christus nihil amplius sit, aut efficiat sua passione & vita, quam alius quispiam sanctus. Si enim persuadere mihi patiar, ut credam solam Humanam Naturam, pro me passam esse, profecto Christus mihi non magni pretij Salvator erit: quippe, qui ipse tandem Salvatore eget. In summa, verba explicari non potest, quid Diabolus per hanc Allœosin moliat. Et paucis interpositis: si forte venefica illa, domina RATIO (cujus neptis est ipsa Allœosis) reclamare voluerit, dicens: Divinitas neque pati, neque mori potest: tu respondebis: verum id quidem est: nihilominus tam

men, quia Divinitas & Humanitas in Christo unans Personam constituunt. Scriptura propter Hypostatissam illam unionem, etiam divinitati omnia illa tribuit, quae humanitatis accidunt: & vicissim Humanitati, quae Divinitatis sunt. Et sanè revera ita res sese habent. Hoc enim fateri te necesse est: hæc Persona (monstrato Christo) patitur, moritur: hæc autem persona est verus DEUS. Rectè igitur dicitur: Filius DEI patitur. Etsi enim una ipsius pars (ut sic loquar) Divinitas, videlicet, non patiatur: tamen ea Persona, quae Deus est, patitur in altera sua parte, nimirum in humanitate. Revera enim Filius DEI pro nobis est crucifixus, hoc est, Persona, quae DEUS est. Ipsa enim (inquam) Persona crucifixæ est, secundum Humanitatem. Et rursus post aliqua: si constabit alioquin ut eam Cinglius proponit, in Christo duas Personas esse necesse erit, divinam videlicet & humanam: quandoquidem Cinglius dicta Scripturae de Passione tantum ad humanitatem inflectit, eaq; prorsus à divinitate removel, Ubi enim opera separantur, ibi etiam Personam ipsam dividi necesse est, cum omnia opera, omnesque passionis non naturis, sed Personæ tribuantur. Persona enim ipsa est, quae omnia illa agit: & patitur: hoc quidem secundum hanc naturam: illud verò secundum alteram naturam: quae sanè omnia viri eruditus sunt notissima. Quare sentimus, Dominum nostrum Iesum Christum esse DEUM & Hominem in una Persona, non confundendo naturas, nec dividendo Personam.

In eandem sententiam loquitur D. Lutherus etiam in eo libello, quem de Concilijs, & Ecclesia scripsit: Sciendum id nobis Christianis est, nisi DEUS in altera lance sit, & pondere vincat, nos lance nostra deorsum

ad interitum) ferri. Hoc sic accipi volo: nisi hac vera sint: Deus mortuus est pro nobis: & si solus Homo pro nobis mortuus est: tum profectio prorsus actum fuerit de nobis, At v. si Dei Mors, & quod Deus ipse mortuus est, in altera lance ponitur: tum ille deorsum fertur: nos verò instar vacuæ & levioris lancei sursum tendimus. Sed & ille deinde rursus vel sursum tendere, vel è lance exilire potest. Non autem poterat in lancem descendere & considerare nisi nostri similis, hoc est, Homo fieret: ut verè & rectè de ipsius Passione dici posset: Deus mortuus est, Dei Passio, Dei sanguis, Dei mors. Non enim in sua natura DEUS mori potuit. Postquam autem Deus & Homo unitus est in una Persona: rectè & verè dicitur: Deus mortuus est: quando videlicet, ille Homo moritur, qui cum Deo unum quiddam, seu una Persona, Hactenus Lutherus.

Ex his liquet, non carere errore, si quis dixerit, scripserit ve, quod commemorata propositiones (Deus passus est. Deus mortuus est) sint tantummodo prædicationes verbales, hoc est, nuda verba sine re. Simplissima enim Christiana fides nostra docet, quod filius Dei, qui homo factus est, pro nobis passus ac mortuus sit, nosque sanguine suo redemerit.

I I. Deinde, quod ad rationes Officij Christi attinet, Persona non agit & operatur, in, seu, cum, una, vel per unam naturam tantum: sed potius in, cum, & secundum atq; per utramque naturam: seu ut Concil. Chalcedonense loquitur: una Natura agit seu operatur cum communicatione alterius, quod uniuscujusque proprium est. Itaq; Christus est noster Mediator, Redemptor, Rex summus Pontifex, Caput & Pastor, &c.

non

non secundum unam tantum Naturam, sive divinam, sive humanam; sed secundum utramq; Naturam.

Præterea etiam hoc quaeritur. An duæ illæ Nature in hypostatica unione in Christo nihil amplius, nisi suas naturales, essentielles proprietates habeant, quod enim easdem habeant, atq; retineant, supra ducimus. Quantum ergo ad divinam in Christo naturam attinet, cum apud Deum nulla sit (ut Iacobus testatur) transmutatio: divinæ ipsius naturæ, per Incarnationem, nihil (quo ad essentialiam & Proprietates ejus) vel accessit, vel decessit, & per eam, in se, vel per se neq; diminuta, neq; aucta est.

Quod vero ad humanam Christi naturam attinet, non desuerunt quidam, qui contenderent, eam in personali etiam, cum divinitate Unione, nihil amplius habere, quam duntaxat suas naturales essentielles Proprietates, quarum ratione, fratribus suis, per omnia similis est. Unde affirmarunt, humane in Christo naturæ, nihil eorum tribui oportere, quod ipse naturales Proprietates excedat, aut exuperet. Etiam si, Scripturæ testimonia, humane Christi naturæ talia dona tribuere videantur. Hanc verò ipsorum opinionem falsam esse, Verbo DEI adeo perspicue demonstrari potest, ut etiam ipsorum consortes, eum ipsum errorem reprehendere cæperint. Sacra enim literæ & Orthodoxi patres, Scripturæ verbis edocti testantur, quod Humana natura in Christo, eam ob causam, & inde adeo, quod cum divina natura Personaliter unita est (jam deposito humiliationis statu glorificata, & ad dexteram majestatis & virtutis divinæ exalta) præter & supra naturales, essentielles, atq; in ipsa permanentes humanas proprietates, etiã singulares, excellentissimas, maximas, præter naturam imperve-

III.

dignitates, ineffabiles atque cælestes prerogativas Ma-
 jestatis, Gloriam, Virtutis ac Potentiam, super omne,
 quod nominatur, non solum in hoc seculo, sed etiam
 in futuro, acceperit. Quare humana in Christo natu-
 ra (suo modo & pro ea ratione, quæ illi convenit) in
 exequendo officio Christi efficaciter cooperetur. Id quod
 non tantum accipiendam est, de illi Proprietatibus
 naturalibus atque essentialibus, aut quousque earum
 Virtus & efficacia progreditur: sed cum Scriptura
 sentimus, eam cum divina natura cooperari, præci-
 pue secundum Majestatem, gloriam, virtutem atque
 potentiam, quam per Unionem Hypostaticam, glori-
 ficationem & exaltationem accepit. Hec ibi Germ.
 Exemp fol. 307. & seqq. Quibus totius negotij Fun-
 damenta & Veritas, quam contra, nec portæ Infero-
 rum prevalebunt, secundum Scripturas sacras solidè
 explicantur.

Quia vero in hoc Mysterium etiam Angeli de
 cælo prospicere desiderant, 1. Petr. 1. vers. 12.
 Et hæc, quæ audivimus, abundantius nos ob-
 servare oportet, ne præterfluamus, Hebr.

21. ego pluribus etiam hæc mihi
 cupio explicari.

Si totum incarnationis, & redemptionis nostræ ne-
 gotium, uti in Sacris Literis nobis propositum est, ani-
 mis nostris pie contemplamur, hæc ordine deprendi-
 mus.

Primum, DEUS de salute nostra clementer &
 paternè ab æterno deliberans, in temporis plenitu-
 dine, Filium suum in mundum misit, factum ex mulie-
 re: atque sic Verbum caro factum, & Filius DEI In-
 carnatus est, in Hypostaseos sue unionem assumendo,
 & appropriando sibi verum Hominem.

Hic

Hic ipse Filius Dei, assumptum ex Maria virgine, & in Persona unitatem unitum hominem, in sua divina majestatis & celsitudinis Thronum proprium exexit: atque sic humana Christi natura per unionem hypostaticam ad divinam majestatem & gloriam est exaltata.

Per Incarnationem itaque Filij Dei; assumendo hominem in Deum, Christus constitutus est, qui verus Deus & verus Homo, in una Persona existit: mutua facta Proprietatum communicatione.

Denique hic Christus totus, & secundum utramque naturam, nostrae Redemptionis opus, cujus gratia in hunc mundum venerat, absolvit; pro totius mundi peccatis seipsum offerens, factus Sacerdos sempiternus.

Ex hisce & genera & Ordo Communicationis Idiomatum eleganter efflorescunt.

Nam λόγος Filius Dei in Persona sua unitatem hominem assumendo omnes ejusdem infirmitates & Proprietates assumpsit.

Idem suam ipsius propriam Hypostasin, assumpto homini Communicando; seipsum illi & omnem divinam suam majestatem communicavit.

Hac mutua naturarum earundemque Proprietatum facta Communicatione, scriptura non tantum de naturis ipsis; sed de Christo, qui utraq; natura est, easdem enunciat.

Quia denique Redemptionis opus ita comparatum fuit, ut neque DEUS solus, neque homo solus id efficere valeret (neque enim Deus nudus pati, neque homo nudus vincere potuisset) ad illud efficiendum utriusque natura operationum mutua communicatio concurrebat.

Quæ sunt igitur genera seu modi Prædicationum, eûm de Persona Christi, ejusdemq; naturis ac proprietatibus loquimur?

D. D. Gerlachius in binis Disputationibus, de Communicatione Idiomat. An. 1596. & 1602.

Concordiæ Formula, ut ex præmissis constat tribus Regulis rem omnem complectitur; illarum verò Prima, quia cum adjuncta diexodo bimebris est (ubi namque, & de Proprietatibus utriusque Naturæ agitur, quæ Christo: & de Proprietatibus humanis, quæ Filio Dei attribuuntur) manifestum est, Omnia distinctè numerando, in Scholis maxime docentibus, quatuor genera seu modos Prædicationum efflorescere. Quam ob causam reprehendi non possunt, qui singulos modos evolventes, singulos illos, in singulas Prædicationum Classes digerunt numerantq;. Nos ternarium quidem Regularum numerum observaturi: quæ tamen copulata sint, Lectorem admonituri sumus.

Ad ordinem illarum quod attinet, parum refert, quo quinq; ordine seu methodo quodvis argumentum, seu questionem tractet; modò veritati vix non inferatur. Nam temporum, rerum, atq; personarum circumstantiæ, non raro ipsis Dispositionibus, causam & occasiones præbent. Quam ipsam ob rem Concordiæ Formula, Majestatem Christi hominis, quæ maxime controversa fuit, tertio loco, & copiosiori explanationi reservavit; quæ alioquin in naturali communicationis ordinib; præcessisset.

Quo igitur ordine Communicationis Idiomatum genera seu modos recenses?

I. Primum est, Assumptio proprietum carnis: quæ nimirum propria humana nature, Filio Dei adscribuntur.

Cui

Cui in Concordiæ Formula (ut ex superioribus patet) illud Prædicationis genus præmittitur, quo de tota Persona Christi, alterutrius naturæ Idiomata enunciantur.

Σωμ-
Φοτερισ-
μος.

Secundum, Communicatio propriorum divinitatis: quo Majestas gloriæ, divina, homini assumpto tribuitur.

II.
Μετὰδο-
σις.

Tertium, Communicatio operationum, quæ Redemptionis opera, toti Christo, secundum utramque Naturam, divinam & humanam, adsignantur.

III.
κοινωνία
τῶν ἐνεργημάτων.

De quibus omnibus ordine tractabimus, Ubi tamen notandum: ea, quæ in Formula Concordiæ de operationum Communicatione, in secunda Regula breviter pertractantur, hic tertio loco reservata esse: & quæ ibi, ut maxime controversa, de Majestate Christi hominis, ad tertium numerum, propter copiosorem Explicationem rejecta sunt, hic observato naturali Communicationis ordine in secundum locum esse revocata. Quæ Methodi ratio, neminem (spero) piump & candidum Lectorem est perturbatura.

I. GENUS.

Quòdnam est Primum genus Communicationis Idiomatum?

Primum Communicationis genus est, quo assumpta humanæ naturæ propria, de assumente λόγῳ seu Filio Dei enunciantur. Sed huic generi, & ceteris omnibus in Concordiæ Formula, illud prædicationis genus præmittitur, quod de tota Persona Christi, utriusque naturæ propria, secundum alterutrius (naturæ) Proprietatem enunciantur.

Unde patet, primam illam Regulam duorum esse membrorum. Quorum prius totam Christi Personam, posterius alteram naturam considerat.

T s

Pri-

Primum igitur illud Prædicationum genus explicata, quo de CHRISTO utriusque Naturæ Idiomata enunciantur.

Ἐν ἑνὶ
πρῶτῳ
ἢ ἐν ἑνὶ
ἰσοῦς.

Quis in Christo dua distincta nature sunt, utriusque verò una tantum composita Hypostasis, de qua utrumque constituentium, & DEUS & Homo verè predicatur: eam ob causam utriusq; etiam natura Idiomata de eadem Hypostasi enunciantur: & ea, que unius Nature propria sunt, Toti Persona, que simul Deus & Homo est, attribuuntur, alterius quidem nature respectu per Communicationum Idiomatum, alterius per Nature Proprietatem.

Da Exempla hujus generis.

I. Interdum divina Propria de CHRISTO enunciantur.

Matth. 28. 20. Ecce ego vobiscum sum, omnibus diebus, usq; ad consummationem seculi.

1. Cor. 8. 6. Unus Dominus Iesus Christus, per quem creata omnia, & nos per ipsum.

2. Cor. 13. 5. Iesus Christus in vobis est.

Coloss. 3. 11. Omnia & in omnibus Christus.

II. Interdum enunciantur de Christo humana, verbi gratia:

Christum natum esse, Luc. 2. 11.

Christum esse ex semine Davidis, Matth. 22. 42. 2.

Tim. 2. 8.

Christum passum & crucifixum esse, Luc. 24. 7. 26.

46. Act. 17. 3. 1. Cor. 1. 13. & 22. 1. Pet. 2. 21.

Christum mortuum & resuscitatum esse, Rom. 8.

34. & 14. 9.

Quid

Quid h̄c est observandum?

Quaquam in hoc prædicationis genere
 utriusq; natura Idiomata, Persona Christi attribuun-
 tar: non tamen illa utriusq; natura propria fiunt;
 sed cujus sunt Propria, Propria manent: tribuuntur
 autem Christo, quia duarum naturarum una Hypo-
 stasis est, quæ simul DEUS & Homo est. Ne igitur
 Idioma, de Christo enunciatum, utriusq; natura Pro-
 prium putetur: sapius per distinctivam Particulam,
 secundum cujus natura Proprietatem tribuatur, or-
 stenditur, ut:

Act. 2, 20. Christus est ex lumbis Davidis, secun-
 dum carnem.

Rom. 6, 5. Christus est ex Patribus, secundum car-
 nem.

2. Cor. 13, 4. Christus crucifixus est, ex infirmitate
 sed vivit ex Virtute Dei.

1. Pet. 3, 18. Christus mortificatus quidem carne
 vivificatus autem spiritu.

1. Pet. 4, 1. Christus passus pro nobis carne.

Non ubique tamen distinctiva Particula
 expresse ponitur; sed ex alijs locis, & naturarum in
 Christo conditionibus intellecta colligitur.

Act. 2, 36. Certissime sciat omnis Domus Israel, quia
 & Dominum eum, & Christum fecit Deus hunc Ie-
 sum, quem vos crucifixistis.

Eph. 1, 20. Christus Iesus suscitatus a mortuis, &
 constitutus ad dextram Dei cœlestibus.

Philip. 2, 6. Christus Iesus, cum in Forma Dei esset,
 non rapinam arbitratus est, esse se aequalem Deo, sed
 semetipsum exinanivit Formam servi accipiens.

Quam-

III.

Quamobrem diligenter ubique, & accurate considerandum, atque distincte declarandum est, quid & secundum cuius naturæ Proprietatem vel conditionem aliquid Christo tribuatur. Hæc n. neglecta distinctio, Eutychianam, & alias plures hæreses peperit; & pernitiosas confusiones.

Sed unde sciam ego, quæ secundum Divinitatem, & quæ secundum Humanitatem de Christo dicantur?

Hæc non aliunde melius, quam ex cuiusvis dicti propria sede, & Argumentis circumstantijs ad iudicari possunt: perpenſa considerat aq₂ (ut Athanas. loquitur, Orat. 4. contra Arianos) indole cuiusvis dicti. Si aliena abhorrentia aq₂ videbuntur, non Divinitati ejus, sed Humanitati attribuenda sunt.

Generaliter tamen hæcce Regulas observare licet:

I.

Quæ de Christo dicuntur, & ipsam λόγος essentiam & divinitatem notant: vel ea tempora respiciunt, quæ Incarnationis dispensationem sunt antegressa: illa secundum divine naturæ Proprietatem distincta intelliguntur. Cujus generis sunt illa.

Ioh. 10, 30. Ego & Pater unam sumus.

Ioh. 14, 9. Qui ME videt, videt PATREM.

Ioh. 14, 10. Ego in Patre, & Pater in me est.

Et illa, Ioh. 8, 58. Antequam Abraham fieret, ego sum.

1. Cor. 10, 9. Christus tentatus in deserto.

Eph. 3, 9. Per Christum omnia condita.

II.

Quæ verò de Christo dicuntur, & vel manifestam carnî Proprietatem exprimunt: vel de Christi exal-

exaltatione in tempore facta: vel ejusdem exinanitione sonant: illa secundum Humanitatem Christi dicta intelliguntur.

Cujus generis sunt hæc & alia plurima:

Matth 28, 18. Data est mihi omnis Potestas in cælo & in terra.

Act. 2, 36. Dominum & Christum fecit DEUS, hunc Iesum, quem vos crucifixistis.

Philip. 2, 7. Christus Iesus semetipsum exinanivit.

Hæc, & similia de Christo enunciata secundum humanæ Nature conditionem dicta accipiuntur. Hoc enim est, quæ exaltari & humiliari seu exinaniri potuit. Et sic explicata hujus generis Testimonium a majestatem quoq; Christi Homini confirmant. Si aliter qua in secundo Communicationis genere tractati ejus, Quo etiam respectu ibi vim & usum habent maximum.

Quid igitur hoc Loco amplius Observandum venit?

Quemadmodum de Filio Dei (propterea, quod de ipso, HOMO prædicatur) non tantum ea enunciantur, quæ Homini Propria sunt: Ut Filius DEI natus, passus, & mortuus est, verum & illa, quæ Homini per Majestatis Communicationem competunt: Unde de Filio Dei; quod Vita illi, quod Judicij Potestas; quod sessio ad dextram Dei concessa sit, tribuitur. Ita similem ad Modum, quia de CHRISTO quoq; HOMO prædicatur, non tantum Homini propria; sed homini quoq; communicata Majestas, & Majestati opposita Exinanitio, de eodem CHRISTO prædicantur. Adeoque non tantum humanitatis propria; sed quæcunq; de homine assumpto, sive per naturæ, sive per Majestatis, aut Dispensationis Conditionem

tionem dicuntur, eadem de Christo dicuntur. Eam ob causam Christus factus dicitur Dominus; Christus exinanitus. Christus exaltatus ad Dextram Dei: non tamen secundum utriusq₂, sed secundum alterius Natura Conditionem.

Suntne hujus Explicationis Vestigia, in priori quoque Antiquitate?

In promptu sunt purioris Antiquitatis, pulcherrima Axiomata, quibus, secundum quam Naturam quodq₂ Christo tribuendum intelligendumve sit, luculenter patet.

Athanasius, citante Theodoro, Dialog. 2. Quaecunque Scriptura dicit, Christum in tempore accepisse: propter Humanitatem dicit, non propter Divinitatem.

Cyrillus lib. 2. ad Reginas: Accepisse Gloriam, Potestatem, & Regnum super omnia, referendum est, ad conditiones Humanitatis.

Leo Epist. 22. Dicant Adversarij veritatis, quando omnipotens Pater vel secundum quam Naturam Filium suum super omnia evexerit: vel cui substantia cuncta subjecerit: Deitate enim ut Creatori, semper subiecta fuerunt. Huic si addita Potestas, si exaltata sublimitas: minor erat provehente, nec habebat divinitas ejus Naturae, cujus indiguit largitate. Sed talia sentientem in societatem suam Arius vapit.

Idem Epistola 95. Quicquid in tempore accepit Christus secundum Hominem accepit, cui, quae non habuit, conferuntur.

II, Prae-

II.

Præmissio hoc Prædicationis Genere, quomodo describis primum Genus Communicationis Idiomaticum?

Primum Genus Communicationis Idiomaticum, est Vera & Realis ^{ιδιοποιήσις} ^{οικείω} ^{vel οικείω} ^{vel οικείω} ^{σας}, qua Filius Dei, verum hominem intra suæ Hypostaseos unitatem assumendo, simul omnia istius Idiomatica assumpsit, sibi que realiter appropriavit: Unde de Filio Dei dicuntur Humana.

Actor. 20. 28. Deus proprio sanguine acquisivit Ecclesiam.

Galat. 2. 20. Filius Dei dilexit me, & tradidit semetipsum pro me.

Damascenus de Orthod. Fid. Lib. 3. cap. 3. circa finem. Οικείωται δὲ τὰ ἀνθρώπινα ὁ λόγος. Que humana sunt, Verbum sibi attribuit.

Athanasius de unita deitate Trinitatis, Libr. five Dialog. 3. Qui est de Assumptione Homini, ante finem dicit: Deum infirmitatem homini, quam assumpsit, Deitati sue imputasse.

Da Exempla hujus generis.

Iohan. 1. 14. Verbum caro factum est (hoc est, Filius Dei in plenitudine temporis factus & natus est homo,) & habitavit in nobis.

Rom. 8. 32. Deus proprio Filio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum.

Galat. 4. 4. Ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum, factum ex muliere:

1. Tim. 2. 16. Deus est manifestatus in carne.

1. Ioh,

1. Ioh. 1. 1. Apostoli audiverunt, Oculis viderunt & conspexerunt, manibus contrectarunt Verbum Vitæ.
Ibid. v. 2. Vitæ manifestata est, & vidimus, & testamur, & annunciamus vobis Vitam æternam, que erat apud Patrem, & apparuit nobis.

Sic Luc. 1. 2. Apostoli fuerunt αὐτόπιστα τῆς λόγῃς:
2. Iohan. 3. 8. Filius Dei apparuit.

Ergo tu, secundum hoc Primum Genus Communicationis, Filium Dei, verè natum ex Maria Virgine & eundem verè passum, crucifixum & mortuum esse credis?

Firmissimè. Quanquam enim nasci, pati, crucifigi, mori, &c. sint Proprietates humane nature: Quia tamen hanc Filius DEI in SUÆ Personæ Unitatem sibi associavit & APPROPRIAVIT: ut non sit alius Filius DEI, & alius Filius Homini: propterea Filio DEI quoque verè & realiter attribuuntur; que assumptæ nature humane Propria sunt. Rectè igitur & vere dicitur: DEUS nascitur, DEVS patitur, DEVS moritur: Cùm illa Persona moritur, que in Unitate verus DEVS & verus Homo est. Idque præmissa Scripturæ Testimonia clarissime restantur.

EPISTOLA Concilii Ephesini ad Nestorium Tomo 1. Concil. pag. 537. Confitemur etiam, quòd idem ipse, qui ex DEO Patre natus est, Filius Unigenitus DEUS, licet juxta Naturam suam, ex pers. Passionis extiterit, pro nobis tamen secundum Scripturas perpassus sit, & erat in crucifixo corpore propriæ Carnis, impassibiliter ad se referens Passiones.

Ad su-

At suprâ dixisti, Filium Dei ab assumpta natura, nihil nec perfectionis, nec imperfectionis accipere, Annon vero jam accepisse dicis, dum asseris, ipsum Filium Dei natum, passum & mortuum esse?

Non sequitur. *Quaquam enim passus & mortuus verè dicatur Filius Dei, non tamen ille, in natura sua divina (quæ impassibilis & immutabilis est) passus & mortuus est: sed in assumpta & propria carne: quam λόγος, & cujus propria, & in Hypostaseos Unitatem intimè sociata fuit, istis omnibus injuriis (propter Reparationem humanae salutis) non subtraxit. Passio igitur & reliquæ omnes infirmitates humanae, quamvis per naturæ conditionem Divinitati non competant, tamen propter intimam illam & ineffabilem naturarum Communionem, & Personæ Unitatem, non minus ad Filium Dei pertinent; quàm si illas in ipsa Natura sua divina sustinisset.*

Athanasius ad Epictetum. Circa medium. Clavos aliquo modo Verbum ipsum sustinuit, eò, quod videns illos in suo Corpore affixos, incorporalis ille cum prohibere posset, non prohibuit: sed sibi vendicavit, tanquam sua ipsius quæ propria erant corporis.

Et post pauca. Quod Humanum patiebatur Corpus, hæc eadem Verbum, quod Corpoti conjunctum erat, ad se referebat, ut non licet deitatis Verbi participes fieri, Atq; illud ipsum per quam mirum fuit, eundem fuisse & patientem & non patientem: Patientem quidem, quatenus ipsius proprium corpus, in quo erat, patiebatur: non patientem verò, quatenus ex natura Deus impassibilis erat. Ipseque Incorporatus, in corpore patibili existebat, corpusque vicissim Filium Dei impassibilem retinebat, absumptem corporeas Infirmitates.

V

Quam

Quamnam fraudem committunt Calviniani
in hoc primo Communicationis
genere?

Maximam & perniciosissimam. Licet enim
ejusmodi Propositiones admittere cogantur: Filius Dei
est passus: Filius Dei est mortuus: ita tamen inter-
pretantur: ut alteram duntaxat naturam intelli-
gant, alteram verò simpliciter excludant: perinde ac
si sola humana natura pro nobis passa esset.

Qua ratione (quantum in ipsis quidem est) ro-
rum Redemptionis opus evacuatur & annihilatur. Ni-
si enim Deus passus, Deus crucifixus, Deus mortuus est,
nos adhuc sumus in peccatis: neque victa est mors, Dia-
bolus aut Infernus.

Probandum igitur est, in ejusmodi Proposi-
tionibus, Filius Dei natus, passus & mortuus
est, nullam esse Cinglianam Allæosin:
quæ Naturam pro Natura
sumit?

Nullum esse in hujusmodi Propositionibus Cinglia-
nam Allæosin; hoc est, cum aliquid de Divinitate di-
citur, illud per solam nominum Commutationem non
esse intelligendum de humanitate: vel etiam cum de
Christo sermo est, illud non de sola humanitate esse ac-
cipiendum: Formula Concordiæ in supra citatis ver-
bis aliquot manifestissimis & invictis argumentis e-
vincit.

I. Primum enim hic perniciosus pronun-
tiatur, & rejicitur error Sacramentatorum, dum
totam quidem Personam nominant, interim tamen
unam eamque (ut sic dicamus) nudam tantum natu-
ram, intelligunt, eam nimirum, cui, Idioma, per natu-
ræ Proprietatem competit: alteram autem penitus exclu-

excludunt: quasi sola humana natura pro nobis passa sit.

Eundem in finem, ut Ecclesia Dei, quàm optime adversus errorum illum præmuniatur (quo tota quidem Persona nominatur, sed una tantum natura intelligitur) verba Lutheri contra Cinglianorum Allœosin, ex majore illius de Cœna Domini Confessione in Concordiæ Formula allegantur.

I I.

Ipsa illa citata Lutheri verba Cinglianam istam Allœosin, non tantùm Diaboli larvam esse pronuntiant, sed quoddam eadem, omne Christi officium enervet, & totius salutis nostræ fundamenta prosterнат, gravissimè demonstrant. Si enim persuaderi mihi patiar, ut credam solam humanam naturam pro me passam esse; profecto Christus mihi non magni pretij Salvator erit, quippe qui ipse tandem Salvatore egeat.

III.

Explosa Cinglii perniciosissima Allœosi, subjungunt citata D. Lutheri verba Regulam mutæ Proprietatem in naturæ Christi Communicationis, quæ sic habet: Quia divinitas & Humanitas in Christo unam Personam constituunt: Scriptura propter hypostaticam illam unionem, etiam Divinitati omnia illa tribuit, quæ humanitati accidunt; Et Vicesim humanitati, quæ Divinitatis sunt.

IV.

Confestim illa Regula syllogismo confirmatur, qui non citius, quàm soluta personali unionem refutari potest: Is ex Lutero ibi citatus est talis: Hæc Persona (monstrato Christo) patitur, moritur. Hæc autem Persona est verus Deus, Rectè igitur dicitur, Filius Dei patitur. Addita ibidem explicatione. Quod licet Filius Dei in naturæ suæ Proprie-

V.

rate non patiatur: patiatur tamen in persona Unitatem assumpta & propria sua Humanitate.

VI.

a Non Naturis) Intellige tanquam separatis, ut Concordiæ Formæ loquitur, sed toti personæ, quæ ambæ naturæ est: alteri per Conditionē & Proprietatem naturæ; alteri per Communicationē idiomatici.

VII.

Eadem Cingliana Allæosis (qua natura pro natura, vel pro tota Persona altera tantum natura sumitur (per absurdum refutatur, nimirum per divulsionem unionis Personalis, & geminationem Personæ: quam tamen in Christo unicam esse, Catholica veritate est manifestum. Sic n. habent citata Lutheri verba: Si constabit Allæosis, ut eam Cinglius proponit, in Christo duas Personas esse, necesse erit, divinam videlicet & humanam. Quandoquidē Cinglius dicta Scripturæ de praesione, tantum ad humanitatem inflectit, eaq; prorsus à divinitate removel. Ubi enim opera comparantur, ibi etiam Personam ipsam dividi necesse est: Cum omnia Opera omnesq; Passiones (a) non naturæ, sed Personæ tribuantur. Persona enim ipsa est, quæ omnia illa agit & patitur, quæ sanè omnia viris eruditis sunt notissima.

Sed eadem perniciosissima Allæosis, etiam sequentibus Lutheri verbis, ibidem, citatis, validissime refutatur, ex libro, quem de concilijs & Ecclesia Lutherus scripsit. Sciendum nobis Christianis est, nisi Deus in altera lance id, & pondere vincat, nos lance nostra deorsum (ad interitum) ferri. Hoc sic accipi volo: nisi hæc vera sint: Deus mortuus est pro nobis: & si solus Homo pro nobis mortuus est, tum profecto prorsus actum fuerit de nobis. At vero, si Dei Mors, & quod Deus ipse mortuus est, in altera lance ponitur: tum ille deorsum fertur; nos verò instar vacuæ & levioris lancis sursum tendimus. Sed & ille deinde rursus vel sursum tendere, vel è lance exilire potest. Non autem poterat in lancem descendere & considerare, nisi nostri similis, hoc est, Homo fieret: ut verè & rectè de

de ipsius passione dici posset: Deus mortuus est: Dei passio: Dei sanguis: Dei Mors. Non enim in sua Natura Deus mori potuit. Postquam autem Deus & Homo unitus est in una Persona, recte & verè dicitur: Deus mortuus est: quando videlicet, ille Homo moritur, qui cum Deo unum quiddam, seu una Persona est. Hactenus Lutherus. Quibus omnibus verbis Diabolica Allooseos larva depingitur: Si nimirum in dictis propositionibus hujus generis, natura pro natura, vel pro tota Persona, altera tantum natura sumatur, totum salutis nostræ negotium funditus convelli.

Hiscæ omnibus ex D. Luthero, quæ incon-
 VIII.
 cussa veritatis fundamenta habent, citatis. illiq; Al-
 loosi profligata, Concordiæ Forma Locum istum hæc
 concludit; dicens: non carere errore, si quis dixerit
 scripseritve, quod commemorata Propositiones (Deus
 passus est: Deus mortuus est) sint tantummodo præ-
 dicationes verbales, hoc est, nuda verba sine re. Sim-
 plissimam enim Christianam fidem nostram docere,
 quod Filius Dei, qui homo factus est, pro nobis passus
 ac mortuus sit, nosq; sanguine suo redemerit.

Hiscæ omnibus, luce meridiana clarius evadit,
 Cinglianam Alloosin, quam Calviniani & Iesuitæ
 hodie novo opere recudunt, modis omnibus exploden-
 dam esse: ut quæ salutis fundamenta penitus evertat:
 & ipsissimo Nestorianismo, paratissimâ sternat viam,
 Ubicunq; enim naturarum opera separantur, ibi et-
 iam Personam dividi. & pro una duas resultare ne-
 cesse est. Cujus divulsionis & separationis rectissime
 damnatus est Nestorius, Mariam Jeoroxov esse ne-
 gans, licet alioquin unam Christi & singularem Per-
 sonam confiteretur.

Quid præterea in hoc Primo genere observandum est?

Ad hoc primum Communicationis Genus etiam illud pertinet, quando Homini assumpti Communicata gloria, de Filio Dei enunciatur.

Quemadmodum enim nature humane Proprietates, per hoc Communicationis genus, Filio Dei adscribuntur: sic ejusdem Nature, per Communicationem Idiomaticam acquisita gloria & majestas, per eundem modum, geminata quadam & reciproca Communicandi ratione, Filio Dei attribuitur. Exaltari, verbi gratia, ad Dextram Dei, per Majestatis Communicationem tribuitur assumpto Homini: Et hoc ipsum etiam de Filio Dei enunciatur. Quia omnia, quæ de hoc homine (sive per Nature Conditionem, sive per Communicatam gloriam) dici possunt: ipsi quoque Filio attribuantur.

Unde Athanasius, de natura humana suscepta, non procul ab initio: quæ ejus sunt (loquitur de filio) de ipsius persona referuntur.

Psal. no. i. Dixit Dominus Domino meo, sede à dextris meis.

Iohan. cap. 5. vers. 26. Sicut Pater habet vitam in semetipso: sic dedit & filio habere vitam in semetipso. In quæ verba Athanasius dicto loco: Vitam dedit filio Pater: Carni vitam datam esse intelligere oportet. Si enim ipse est vita nostra, quomodo vita vitam acceperit?

Ibidem vers. 27. Filio data est potestas Iudicij faciendi, quia filius Hominis.

Hebr. 1. 3. Filius, qui est splendor gloria, & character substantiæ ejus (Patris) portansque omnia verba virtutis suæ, & c. sedet ad dextram Majestatis in excelsis;

celsis : tanto melior Angelis factus, quanto excellentius
 præ illi nomen hæreditavit.

Ibid. vers. 8. & 9. Ad Filium dicit, Propterea un-
 xit te Deus Deus tuus oleo exultationis, præ participi-
 bus tuis. Psal. 45. 8.

Huc pertinet Regula Antiquitatis.

Athanas. de natura humana suscepta, post initium:
 Quæcunq; dicit Scriptura accepisse Filium, sive quod
 glorificatus sit Filius, ratione illius humanitatis, non
 deitatis loquitur.

II. GENUS.

Quod est secundum genus Communica-
 tionis Idiomaticum ?

Secundum genus Communicationis Idioma-
 tum est vera & realis Μετάδοσις, qua Λόγος
 Filius Dei, carni suæ, in Personæ unitatem
 assumptæ, seipsum & omnem divinæ suæ
 celsitudinis gloriam & majestatem ita com-
 municat, ut quæcunque Λόγος est, & habet
 per essentiam, assumpta caro habeat, per u-
 nionis & communicationis personalis gra-
 tiam.

Phil. 2, 5.
 ἵσους ἑαυτῷ
 σιγῆ
 Μετάδοσις.

Matth. 28. 18. Data est mihi omni potestas in celo
 & in terra.

Coloss. 2. 9. In Christo inhabitat omnis plenitudo
 divinitatis corporaliter.

Basiliius in sanctam Christi nativitat. Τίνα τὸ πῦρ
 ἐν σαρκὶ ἢ θεότης; ὡς τὸ πῦρ ἐν σιδήρῳ ἔ μεταβαπκῶς,
 ἀλλὰ μεταδοτικῶς. Οὐ γὰρ ἐκπέχει τὸ πῦρ πρὸς τὸ σιδη-
 ρόν, ἀλλὰ διὰ τὴν χάριν μεταδίδωσιν αὐτῷ τῆς οἰκείας
 δυνά-

διωρέως. Ὅπερ ἔτε ἐλαττεται τῇ μετιδοσῇ, καὶ ὅλοι πληροῖ ἑαυτῆ τῷ μετεχει. *Quomodo deitas est in carne? Sicut ignis in Ferro, non transitive, sed communicative. Non enim excurrit Ignis ad ferrum, sed manens in suo loco, communicat (seu imperit) ferro ignito propriam suam facultatem (vim seu potentiam) nec communicatione illa minor fit, sed seipso totum ferrum replet, quod (illa scilicet unione) participes est ignis.*

Damascenus de Orthod. Fide lib. 3. cap. 7. in fine. Καὶ αὐτῆ μὲν (θεῖα φύσις) τῶν οὐκείων ἀρχαιῶν τῇ σαρκὶ μετιδοσῇ, ἡδύσατο αὐτῇ ἀπαρῆς. Καὶ τῶν τῆς σαρκὸς παθῶν ἀμελλῶς. *Hoc est, Ipsa quidem (divina natura) proprias glorificationes carni tradit: cum ipsa maneat impassibilis & immans passionum carnis.*

NOTA.

Hæc duo Communicationis genera, quibus alterius naturæ Proprietates, alteri naturæ in Christo tribuuntur, Damascenus τῶν ἀντιδοσῶν appellare solet: quod nimirum alternata & reciproca quadam ratione humane naturæ Idiomata tribuuntur naturæ divinæ: Et vicissim, divinæ naturæ Idiomata, attribuuntur naturæ humane: Verba prædicti Authoris hæc sunt:

Ioan. Damasc. de Orthod. Fide l. 3. c. 3. post medium: Οὐκ εἶται τῇ ἀνθρώπινῃ ὁ λόγος. Αὐτὸς ἦν ἐν τῆς ἀγίας αὐτῆ σαρκὸς ὄντι, καὶ μετιδοσῇ τῇ σαρκὶ τῶν ἰδίων καὶ τῶν τῆς ἀντιδοσῶν τῶν. Ἀλλὰ τὴν εἰς ἀκλήλα τῶν μερῶν ἀπεχρήσθη, καὶ τὴν καθ' ἑαυτὴν ἕνωσιν. *Hoc est: Quæ humane sunt verbum sibi attribuit peculiarisq; facit: nam ipsius sunt, quæ sanctæ ipsius carnis sunt: & tradit carni suæ, secundum alter-*

na tra-

næ traditionis modum, propter naturarum in se invicem accessionem & immanentiam, & secundum unam Hypostasim unitionem.

Ibid. lib. 3. c. 4. Καὶ ἕως ἴσως ἐστὶ τῆς αὐτοδότησεως, ἑκατέρωθεν φύσεως ἐν πειθίσσει τῇ ἑτέρω ἢ ἰδίᾳ, διὰ τὴν τῆς ὑποστάσεως ταυτότητα, καὶ τὴν εἰς ἀλλήλα αὐτῶν ἀπεχωρήσειν. Id est, Et iste modus est Alternationis, alternatæq; attributionis, alterutrius naturæ propria alteri vicissim raddentis, propter Hypostaseos Identitatem, & ipsarum invicem immanentiam ac inhesionem.

Quænam est Differentia inter Primum, & hoc secundum genus Communicationis Idiomatum?

In Primo genere, humanæ naturæ proprietates propter Personæ Unitatem, Filio Dei verè & realiter attribuuntur, ita tamen, ut divina natura IN SE, ab humana neq; Perfectionis, neq; imperfectionis non quicquam accipiat.

In hoc v. secundo genere, humana natura, ultra & supra naturales suas Proprietates, & omnia finitæ perfectionis dona, verè & realiter divinæ naturæ Majestatem acquirit. Omnipotentiam nempe, Omniscientiam Virtutem vivificandi, Omnipresentiam, &c. Adeoq; nomen accipit, super omne nomen, quod nominatur non solum in hoc seculo, sed etiam in futuro. Ephes. 1. 21. Phil. 2. 9.

Quæ est ratio hujus diversitatis?

Quia divina natura simpliciter immutabilis est. Propterea illi per Incarnationem, non quicquam vel dari, vel derogari potuit, ac proinde, nec in meliorem, nec in deteriorem statum mutari: Mal. 3. 6. Ego n. Dominus, & non mutor. Humana v. natu-

ra, quia mutabilis est, propterea per unionem personalem, perfici, in meliorem statum transferri, & divina Majestate, per Communicationem Idiomatum exaltari potuit.

Ex hoc discrimine sequi videtur: In primo genere Communicationis Idiomatum esse tantum prædicationem verbalem: Quomodo enim, nisi verbaliter Filio Dei passio tribuitur: cum divina Natura sit immutabilis & impassibilis?

Non minus in primo, quam hoc secundo genere, est realis Communicatio & Prædicatio: ut jam supra demonstratum est. Verè enim passus est Filius DEI: Sed cum in SUA natura sit impassibilis, passus est secundum PROPRIAM carnem. Quæ passio non minus ad Filium DEI pertinet: ac si in ipsa sua divinitate passus esset: Quod tamen fieri non potuit, propter naturæ divinæ immutabilitatem. Humana verò Natura, quia mutabilis est, & perfici potuit, ipsa divinarum proprietatum Filij DEI facta est particeps.

I. Quomodo igitur humana Natura divinarum proprietatum particeps facta, & qualis hæc est Communicatio?

Non est verbalis tantum, periphrasin seu modum loquendi, aut nudam communicationem nominum.

Hic enim est perniciosissimus Calvinistarum & Jesuitarum ludus, quo hanc propositionem, Homo est omnipotens, ita interpretantur: Filius DEI est omnipotens, cui Homo personaliter unitus est.

Sed est vera & realis.

1. *Constans enim est regula: Quaecunque Christo data sunt in tempore, secundum humanam Naturam data sunt.*

A. hanaſ. de Nat. humana suscepta, circa med.

Quaecunq; dicit Scriptura Filium accepisse, ratione corporis accepta intelligit.

2. *Et immota demonstratione patet: Quia CARNI Christi virtus vivificandi adscribitur.*

Nec tamen est essentialis, qua humana natura per essentialiam id facta esset, quod est assumens Filius Dei.

Talis enim essentialis Communicatio est in mysterio Trinitatis, in quo Filius ejusdem est essentialis cum Patre.

Neque Accidental.

1. *Non habitualis nimirum, quâ humana natura divinitatis propria IN SE, tanquam IN subjecto haberet.*

Nam humana natura IN SE, vel PER SE non existit, sed IN Filio Dei Unde nec divinam majestatem IN SE tanquam IN SUBIECTO habere potest.

2. *Nec Physica est, seu naturalis proprietatum transfusio sicut aqua, vinum, aut oleum, de una vase in aliud effunditur.*

3. *Nec deniq; novarum & equalium Qualitatum in humana natura Creatio.*

Ex his namq; omnibus vel Naturarum æquatio, vel Proprietatum confusio, vel earundem certe geminatio, aut abolitio sequeretur. Nihil enim divinitati derogari, nec humanitas in divinitatem converti potest.

Sed est Communicatio Personalis.

Qua

III.

IV.

V.

Qua videlicet Filius Dei, divina suæ naturæ Proprietates, non in aliud subjectum effundendo, sed intra Personam suam retinendo, easdem naturæ humanæ, in Personæ suæ Unitate assumptæ, verè realiter, atq; ita communicat: ut quodcumq; ille habet per essentiam, id humana natura (non separatim IN SE, sed) IN FILIO DEI existens, habeat per assumptionis, & unionis atq; communicationis PERSONALIS gratiam.

Quæ ratione, neq; naturæ, neq; naturarum Proprietates, vel confunduntur, vel exæquantur, vel abolentur: neq; subjectum suum egrediuntur: neq; geminantur: nec deniq; rerum veritati, atq; Scripturæ sacrae contrarium aut alienum quicquam asseritur.

Quæ sunt illæ Proprietates divinæ, quæ humanæ naturæ communi-
cantur?

Coloss. 2. 9. In Christo quidem inhabitat OMNIS PLENITUDO Divinitatis corporaliter. Quâ plenitudine proculdubio omnes divinitatis Proprietates veniunt.

In hoc tamen Mystera tutissima viâ incedimus. si quæ Scriptura sacra humanæ Christi naturæ apertis verbis tribuit, simplici fide credamus. Illa verò sunt, Omnipotentia, Omniscientia, Omnipresentia, Virtus vivificandi: Remittendi peccata: Salvandi: Indicandi, &c. Quæ omnia divinæ majestatis communicationem evincunt clarissime.

Recita Testimonia & Exempla hujus generis.

1. Majestatem divinam Assumpti Hominis generaliter probant, hæc & alia plura Scripturæ testimonia.

Dan. 7

Dan. 7. v. 13. 14. *Aspiciebam in visione noctis, & ecce, cum nubibus cæli, quasi Filius hominis veniebat, & usque ad Antiquum dierum pervenit, & in conspectu ejus obtulerunt eum. Et dedit ei potestatem, & honorem, & regnum: & omnes populi, tribus, & lingue ipsi servient: potestas ejus, potestas æterna, quæ non auferetur, & regnum ejus, quod non corrumpetur.*

Matth. 11. 27. *Omnia mihi tradita sunt à Patre meo.*

Luc. 1. 33. *Et dabit illi Dominus Deus sedem David Patris ejus: regnabit in domo Jacob in æternum, & regni ejus non erit finis.*

10an. 3. 13 *Nemo ascendit in cælum, nisi qui descendit de cælo, Filius Homini, qui est in cælo.*

Ioan. 6. 62. *Si ergo videritis Filium Homini ascendentem, ubi erat prius.*

Philip. 2. 5. *Hoc enim sentite in vobis, quod & in Christo Iesu: qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se æqualem Deo, &c. Propter quod & Deus exaltavit illum, & donavit illi nomen, quod est super omne nomen, &c.*

Heb. 2. 6. *Testatus autem est quodam loco qui dicens: Quid est homo, quod memor es ejus: aut filius Homini, quoniam visitas eum: minuisti eum paulò minus ab Angelis, gloria & honore coronasti eum, & constituisti eum super opera manuum tuarum, &c.*

Huc etiam pertinent, & in universum omnem Christi hominis communicatam divinam Majestatem validissimè probant, omnia illa Scripturæ dicta, quæ sessionem Christi Homini ad Dextram Majestatis & Virtutis divinæ exponunt: quorum aliqua hic subjecta sunt.

Psal.

Psal. 110, 1. Dixit Dominus Domino meo, sede à Dextris meis, donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum.

Matth. 26, 64. A modo videbitis Filium Hominiſ ſedentem à Dextris Virtutis, & venientem in nubibus cœli.

Marc. 14, 62. Videbitis Filium Hominiſ ſedentem à Dextris virtutis, & venientem in nubibus cœli.

Luc. 22, 69. Ex hoc erit Filius Hominiſ, ſedens à Dextra Virtutis Dei.

Rom. 8, 33. Quis accuſabit electos Dei? Deus eſt, qui juſtificat, Quis eſt, qui condemnet? Chriſtus (eſt) qui mortuus eſt, i modo qui & reſurrexerit, qui eſt ad dextram Dei, qui etiam interpellat pro nobis.

Ephes. 1, 20. Deus ſuſcitavit Ieſum Chriſtam à mortuis, & conſtituit ad Dextram ſuam in cœleſtibus, ſuper omnem principatum, & poteſtatem, & virtutem, & dominationem, & omne nomen, quod nominatur, non ſolum in hoc ſeculo, ſed & in futuro.

Heb. 7, 26. Pontiſex noſter excelſior cœleſti factus.

Heb. 8, 1. Talem habemus Pontiſicem, qui conſedit ad dextram Throni Majeſtatis in cœlis.

De Omnipotentia.

Matth. 28, 18. Data eſt mihi omnis poteſtas in cœlo & in terra.

Philip. 3, 21. Dominus Ieſus Chriſtus omnia ſibi ſubjicere poteſt.

Pſal. 8, 7. 1. Corinth. 15, 27. Hebr. 28. Omnia ſubjecta ſunt illi.

Huc omnia quoque Chriſti miracula pertinent, quæ non ſolum divina ſua virtute edidit, ſed in cum & PER aſſumptam humanam naturam, diviſam ſuam potentiam declaravit.

Aſtor.

Act. 16. 38. Vos scitis Iesum à Nazareth, quomodo unxit eum Deus Spiritu sancto & virtute, qui pertransit benefaciendo & sanando omnes oppressos à Diabolo, quoniam Deus erat cum illo. Quibus verbis, Petrus, dum unctionis meminit, humanam Christi naturam (secundum quam unctus est) quasi intento digito denotare, & ejusdem divinam communicatam Potentiam demonstrare voluit.

De Omniscientia.

III.

Coloss. 1. 29. In Christo complacuit omnem plenitudinem inhabitare.

Coloss. 2. 3. In Christo sunt omnes thesauri sapientie & scientie absconditi.

Ibid. v. 9. In Christo inhabitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter.

De Omnipræsentia.

IV.

Matth. 18. 20. Ubi duo aut tres in nomine meo congregati fuerint, ibi sum in medio eorum.

Matth. 28. 20. Ecce Ego vobiscum sum, omnibus diebus, usque ad consummationem seculi.

Ephes. 1. 22. Omnia subjecit sub pedibus ejus: & ipsum dedit Caput super omnia, ipsi Ecclesie, quæ est Corpus ipsius, & plenitudo ejus, Qui omnia in omnibus adimplet.

Ephes. 4. 10. Qui descendit, ipse est, & qui ascendit super omnes Cælos, ut adimpleret omnia.

Coloss. 3. 11. Omnia & in omnibus Christus.

De virtute vivificandi.

V.

Iohan. 6. 51. Ego sum Panis Vivus, qui de Cælo descendi: si quis manducaverit ex hoc Pane, vivet in æternum, & Panis quem ego dabo, caro mea est, quam ego dabo pro mundi Vita.

Et vers.

Et vers. 53. Amen. amen dico vobis, nisi manduca-
veritis carnem Filij hominis, & biberitis ejus sangui-
nem, non habebitis Vitam in vobis. Qui manducat me-
am Carnem, & bibit meum Sanguinem, habet Vitam
Æternam.

Unde Ducenti Episcopi Ephesini Consilij rectè con-
cluserunt, Carnem Christi vivificam, seu Vivificatri-
cem esse. Canone XI. Tom. I. Concil. Colon. pag. 539.

Si quis non confitetur carnem Domini vivificatri-
cem esse, & Propriam ipsius Verbi Dei Patris, sed ve-
luti alterius præter ipsum, conjuncti eidem per di-
gnitatem, aut quasi divinam habentis habitationem,
ac non potius vivificatricem esse, quia facta est Pro-
pria Verbi, cuncta vivificare valentis, Anathema sit.
Vide Cyril. Epist. 10. ad Nestor. circa finem. Et Libr.
ad Euoptium Anathematismum II.

1. Cor. 15. 21. Per hominem mors, & per hominem
resurrectio mortuorum. Et sicut in Adam omnes mo-
riuntur: ita & in Christo omnes vivificantur.

Ibid. v. 45. Factus est primus homo Adam in ani-
mam viventem: novissimus Adam in Spiritum vivifi-
cantem.

VI.

De potestate remittendi Peccata:

Matth. 1. 21. Filius Mariae salvum faciet Populum
suum à peccatis suis.

Matth. 9. 6. Marc. 2. 10. Luc. 5. 24. Filius Homini
habet Potestatem in terra dimittendi Peccata.

Matth. 26. 28. Sanguis Iesu Christi, novi testamen-
ti effunditur in Remissionem peccatorum.

Rom. 1. 15. Si unius delicto multi mortui sunt: mul-
tò magis gratia Dei & donum, in gratia unius Homi-
nis Iesu Christi in plures abundavit.

Huc

Huc denique referantur Scripturæ dicta & testimonia, quibus in opere Salutis expediundo, tribuntur humanitati & carni Christi, quæ non nisi solius Dei sunt Propria.

Genes. 3. vers. 15. Semen mulieris conteret caput serpentis.

Gen. 22. 18. & 26. 4. Actor. 3. 26. Benedicentur in semine suo omnes gentes terræ.

Matth. 18. 11. Luc. 19. 10. Filius Hominis venit salvare, quod perierat.

Matth. 20. 28. Marc. 10. 45. Filius Hominis venit dare animam suam redemptionem pro multis.

Luc. 9. 56. Filius Hominis non venit animas perdere, sed salvare.

Eph. 2. 14. Christus Iesus est Pax nostra, inimicitiam, in carne sua (Legem mandatorum in decretis) evacuans.

De potestate iudicij.

VIII.

Matth. 16. 27. Filius Hominis venturus est in gloria Patris sui, cum Angelis suis, & tunc reddet unicuique secundum opera sua.

Ioban. 5. 27. Filius Hominis potestatem habet Iudicij. Sic enim Christus. Pater potestatem dedit Filio, Iudicium facere: quia Filius hominis est.

Actor. 17. 31. Deus statuit diem, in quo iudicaturus est orbem in Iustitia; per Virum, per quem decrevit, fidem offerens omnibus, postquam suscitavit eum à mortuis.

Hæc & plura alia, de Christo Homine, de filio Hominis, de Carne, de Sanguine Christi (quibus omnibus apertis verbis, & aliis ubique perspicuis adjectis notis, humana ejusdem natura manifesto designatur) desertis Scripturarum testimoniis exprimuntur: Unde

validissime concluditur, humanam in Christo natura, præter & supra omnes naturales Proprietates, & finita Perfectionis dona, ad ipsam divinæ Majestatis Celsitudinem, & reale Consortium exaltatam esse. Isthec enim omnia, quæ modò ipsis Scripturarum pronuntiatis demonstrata sunt, ipsius divinæ gloriæ, per Unionem Hypostaticam Homini assumpto realiter Communicate, infallibilia sunt, & invicta documenta.

Audivi hæctenus, quid de Communicatione Idiomatum sentias. Sed cum huic Assertioni plurima objici soleant, peto ut brevissime ostendas, quomodo ad præcipua Adversariorum Argumenta solidè re-
 Iponderi possit?

Addico tibi & hanc operam. Tu præcipua Adversariorum Argumenta ordine proferas, ego ordine solutiones monstrabo.

Primum ergò ipsam hoc nomen, Communicatio Idiomatum seu proprietatum, contradictionem implicare, & tuam sententiam evertere videtur. Nam proprium est, quod uni soli & semper convenit. Si igitur divinitatis propria communicantur humanitati, non sunt amplius propria?

Respondeo. 1. Non dicimus propria divinitatis, fieri propria humanitatis. Nam qualibet naturarum in Christo suas naturales Proprietates ita retinet, ut alterius naturæ Proprietates nunquam fiant.

2. Deinde verò non sequitur: Naturæ divinæ propria, non ita communicantur Naturæ humane, ut ejusdem Propria fiant. Ergò omnino non communi-

tantur. Potest enim vera & realis esse communica-
 tio licet non fiant Propria. Quod manifestum est in
 Anima, quæ verè communicatur Corpori, quod virtu-
 te & proprietate anime vivit. Sic & ignis verè &
 realiter communicatur ferro, cujus virtute & pro-
 prietate lucet & urit: Licet lucere & urere nunquam
 fiat ferri proprium: neq; vivere proprium fiat corporis.
 Propria non egrediuntur Subjectum. Ergo
 Propria divinitatis non communican-
 tur Humanitati?

Negatur Consequentia. Licet enim divinita-
 tis Propria, humane in Christo natura communican-
 tur, non tamen subjectum suum egrediuntur. Non en-
 nim sit Proprietatum divinarum in humanam Christi
 naturam talis effusio aut transfusio, qua divine Na-
 ture aliquid decedat, aut de suo alij sic aliquid lar-
 giatur, ut non in se retineat, aut humana natura ita
 substantia atq; essentia sua parem Majestatem acce-
 perit, qua à natura & essentia divine Nature sit se-
 parata. Nam humana Natura in se aut per se non
 subsistit, sed in Unitate Personæ Filij Dei. Sicut igitur
 in Christo non est alius & alius, sed natura humana
 in Filio Dei Personaliter subsistens, sic quoq; Commu-
 nicatio Idiomatum non est Proprietatum seu Dono-
 rum de subjecto in subjectum effusio: sed Participatio
 Personalis.

At finitum non est capax infiniti Ergo humana
 Natura non potest fieri particeps divina-
 rum Proprietatum?

Cùm hoc Aristotelicum Axioma ad præ-
 sens Mysterium applicatur, contra ipsius Aristotelis
 differendi Regulas peccatur, Nam disciplinarum Prin-
 cipia

I.

cipia ita temere transferre, & celo terram miscere non licet: ἡ δὲ θεῖ μὲν ἔστι καὶ ἐν εἰς ἁπλοῦς ἁπλοῦς. Valeat igitur Philosophicum illud Axioma in rebus naturalibus, ab hoc autem pietatis Mystério, quod citra controversiam magnum est, longe facessat.

I. Instantia validissima exploditur: Nam in Christo (qui Deus & Homo, finita & infinita natura est) inhabitat omnis Plenitudo Deitatis Corporaliter, hoc est, in proprio suo corpore, quod ex nature Proprietate finitum est, & in ipsa quoque Unione finitum manet.

III. Ex absurdo, vel si mavis, à consequente blasphemia, & heresi Nestoriana illud Philosophicum Principium convellitur. Si enim in hoc Mystério valere debet: Finitum non est capax infiniti, non tantum nulla erit Communicatio Idiomatum: sed nulla quoque erit naturarum Personalis Unio, utpote quæ ne quidem sine naturarum (quarum altera finita, altera infinita est) Communicatione fingi potest.

Contra idiomatum Communicationem genera iterpugnans etiam hoc Argumentum objicitur. Aut omnes divinæ naturæ Proprietates communicatæ sunt: aut nullæ, Ratio est, quia Divinitas dividi non potest. Sed non omnes.

Nam infinitum esse, æternum esse, Spiritum esse, Carni communicari non potuit. Ergo nullæ?

I. Negatur Consequencia in Probatione Majoris. Non enim sequitur, Divinitas dividi non potest, ergo Proprietates ejusdem in doctrina Communicationis Idiomatum, aut gubernatione Creaturarum distingui non possunt. Deus enim Omnipotentia sua

creavit Hominem: Misericordia & bonitate creden-
tes salvat: Iustitia sua incredulos damnat.

Deinde Apostolus aperitè confitetur, Co-
loss. 2, 9. Omnem Plenitudinem divinitatis (quæ sine
dubio omnes Proprietates complectitur) in Christo in-
habitare corporaliter.

II.

Licet haud gravatim confiteamur: non om-
nium divinarum Proprietatum in Communicatio-
ne eandem rationem esse: Propterea tamen non sequi-
tur; Infinitatem, Aternitatē & Spiritualitatem om-
nino & prorsus non communicatam esse. Quan-
quam enim natura humana per essentiam neq̄, infini-
ta, neq̄, ab aeterno, neq̄, Spiritus sit; ipsi tamen, in Fi-
lio Dei, qui Spiritus est, & se totum huic Naturæ com-
municavit, aeterna & infinita Potestas atque Scientia
donata est.

III.

De hac re Lutherus, in Libello de ultimis ver-
bis Davidis, paulò ante mortem suam ita Scriptum re-
liquit: Data quoq̄, illi est aeterna Potestas, sed in tem-
pore, & non ab aeterno. Humanitas enim Christi non
fuit ab aeterno, ut Divinitas, &c. Interim tamen ab eo
momento, in quo Divinitas cum Humanitate unita
est in unam Personam, Filius ille Virginis vocatur, &
verè est Omnipotens Aternus Deus, qui Aeternam ha-
bet Potestatem.

Præterea: Si humana Natura divinarum Pro-
prietatum sit particeps: nonne exæquan-
tur Naturæ: quod Eutychia-
num est?

Nequaquam exæquantur. Hæc namque
differentia in æternum manet: quòd, quæ filius Dei
habet, & est per Essentiæ & nature suæ divina Pro-
prietatem, id humana Natura tantum Habet in Fi-
lio

lio Dei, ex unionis Personalis gratiam: Et sic nihilominus natura sua Proprietate, infinito intervallo Filio Dei est & manet inferior.

Unde illud quoque intelligitur: Per Communicationem Idiomatum, non duas Omnipotentias, Omniscientias, & c. constitui. Nam una est Filij Dei, quam ille ex natura sua Proprietate habet, & hujus ejusdem, non seorsim, sed in Filij Dei Persona particeps sit humana natura per gratiam unionis Personalis.

Jam in specie Omnipotentie Communicationis repugnare videntur, tum reliquæ omnes infirmitates, cum verò cum primis mors Christi. Qui enim moritur non judicatur esse Omnipotens?

I. Christi Mors (qua reliquas omnes Infirmitates simul complector) nullius necessitatis in Christo, sed dispensationis & exanitionis fuit. Quia enim mors peccati stipendium est, Christus autem ab omni peccato purus & integer, non, quicquam certè in ipso juris habebat nec Princeps mundi, nec, cujus hinc imperium tenebat, mors. Quod verò carnem suam pro mundi vita dedit, id planè voluntarium fuit: Quod propter nos semetipsum humiliavit, usq; ad mortem, mortem autem crucis, Phil. 2. Et Ioh. 10, 17. Ego pono animam meam, & iterum sumo eam. Nemo tollit eam à me, sed ego pono eam: à meipso potestatem habeo ponendi eam, & potestatem habeo sumendi eam.

II. Deinde illa ipsa morte non superatus fuit: sed morte sua mortem debellando, Omnipotentiam suam manifestò declaravit. Non enim fuit nudè

Homis-

Hominis, sed ipsius Filij Dei mors. De qua Osee. 13, 14.
 Ero pestis tua, ô Mors, ero lues tua, ô Inferne.
 Sum tua Mors, ô Mors, tua sum quoq; pestis Averne.

Instantia Objectum solvitur, eaque duplici.
 Si enim propter mortem carnis Christi Omnipotentia
 neganda est (quam in illo exinanitionis statu nō exe-
 ruit) eidem certe propter eandem causam, vis quoq; vi-
 vificandi neganda foret; quod apertis Scripturis repu-
 gnat. Et rursus, si propter mortem neganda est Omni-
 potentie Communicatio, ipsa quoq; Unio propter ean-
 dem solvanda erit. Si enim alius est qui mortuus est,
 & alius, qui Omnipotens est; jam manifeste soluta est
 Unio. At Dei Filius mortuus est: Dei Filius sepultus
 est: Dei Filius resurrexit: Nudi equidem hominis, seu
 morte, seu resurrectione, ex mortuis tyrannide nun-
 quam liberati essemus.

Sic Omniscientiae repugnare videtur quod
 scribitur profecisse sapientia coram DEO &
 Hominibus, Luc. 2. vers. 52. & ignorasse
 horam Judicij, Marc. 13.

vers. 32.

Sed hoc ipsum quoq; Exinanitionis fuit. Quan-
 quam enim à primo Incarnationis momento, omnes
 Theauri sapientiae & cognitionis in Christo abscondi-
 ti & caro Christi cum Omnisca Filio Dei, semper Per-
 sonaliter unita fuerit: tamen quia servi formam &
 cum illa omnes nostras Infirmi-
 tates assumere, nobiscum
 in omnibus, excepto peccato assimilari voluit: reve-
 ra quoq; diem Judicij, & alia plura ignoravit, secun-
 dum infirmitates Judicij & rationis humanae.

Quando verò & res absentes vidit, & tacitas ho-
 stium cogitationes judicavit, & de futuro vaticinia
 edidit: ibi communicata gloria, haud aliter, quam

X 4

in

III.

in Miraculis sese exeruit : quod tamen non semper ,
nec in omnibus , sed pro arbitrio fecit.

Tandem verò, Omnipræsentia carnis Christi
manifestò repugnare videtur, quòd uno loco
natus, passus, nunc hîc, nunc ibi adfuisse,
vel abfuisse, multoties in Scriptu-
ris legitur ?

Christus Homo, secundum naturæ suæ proprieta-
tem, etiam secundum naturæ modum, verè in uno
tantum loco fuit : sicut & etiamnum corpus ipsius glo-
rificatum, corpus finitum & circumscriptum manet,
Sed quia idem corpus non tantum naturale, verùm et-
jam deificatum corpus est, nimirum cum Filio Dei,
qui sine omni Localitate ubique est, personaliter uni-
tum : ideò divina & ineffabili ratione, ex natura u-
nionis & Commuicationis Personalis, Incarnatus Fi-
lius Dei, assumptam suam humanam naturam ubi-
que, sed illocaliter sibi præsentem habet, & jam in
statu exaltationis per eandem præsentem & potenter
omnibus creaturis dominatur.

Sed hac ratione, humana natura In-
finita redditur ?

Si per Unionem Personalem (quæ sine na-
turarum Communicatione consistere aut considerari
nullo modo potest) natura humana non infinita red-
ditur, non etiam per communicationem Omnipre-
sentia infinita redditur. Non enim pars tantum Fi-
lij DEI (ut ita dicam) sed TOTUS DEI Filius
incarnatus est. Ita ut nullibi monstrari possit Filius
DEI, ubi non sit incarnatus. At qui monstrari
posse contenderit, jam ipsam Unionem Personalem
solverit.

Hinc

Hinc Lutherus in majori sua Confessione de cœna Domini: *In Christo non sunt due separatae Personae, sed unica tantum est Persona: ubicunq; ea est, ibi est unica tantum & indivisa Persona. Et ubicunq; recte dixeris, hic est Deus, ibi fateri oportet & dicere: Ergo etiam Christus Homo adest. Et si locum aliquem monstrares, in quo solus Deus, non autem Homo assumptus, jam statim Persona divideretur. Posses n. tum recte dicere, hic est Deus ille, qui NON est Homo, & qui nunquam Homo factus est. Absit autem, ut ego talem Deum agnoscam aut colam. Ex his enim consequeretur, quod LOCUS & spaciū possent duas Naturas separare, & Personam Christi dividere, quam tamen neq; mors, neq; omnes Diaboli dividere aut separare potuere.*

Et post pauca: *Nequaquam verò id tibi, quisquis es, concessero: quin potius, quocunq; locorum Deum collocaveris, eò etiam Humanitatem Christi unà te collocare oportebit. Non enim duae in Christo naturae separari aut dividi possunt: Una in Christo facta est Persona, & Filius Dei assumptam humanitatem à SE non segregat.*

At per Omnipræsentiam, humana Christi Natura localiter extenditur?

Filius DEI, neque locus est, neque in loco, sed illocaliter cælum & terram implet, idem etiam supra & extra omnia loca humanam naturam in SUÆ personae Unitatem assumpsit, quæ IN ipso, citra omnem extensionem, aut locorum dimensionem, ubique præsens est.

Ex hoc igitur mysterio omnes cogitationes de Locorum spatiis procul removen-

dæ sunt: & hoc quisquis didicerit, magnos se-
fe fecisse progressus noverit.

III. GENUS.

Quodnam est tertium genus Commu-
nicationis?

Tertium Communicationis genus, est ve-
ra & realis naturalium & propriarum, u-
triusq; Naturæ in Christo *ἐνσὺν ἑαῶν κοινω-
νία*, ad officij Redemptionis *διὰ τὴν λέσ-
ματᾶ* producendum: ubi Christus non a-
git, in, cum, aut per unam, sed in, cum,
per, & secundum utramq; Naturam: a-
deoq; ut Concilium Chalcedonense lo-
quitur, una natura agit seu operatur, cum
Communicatione alterius; quod unius-
cujusq; proprium est. Christus n. noster
Mediator & Advocatus, Redemptor,
Salvator, Justificator, Rex, Caput, sum-
mus Sacerdos & Pontifex, animarumq;
nostrarum Princeps & Pastor est, non se-
cundum unam, sed secundum utramque
naturam.

Recita quædam testimonia & exempla
hujus Generis.

2. Cor. 5, 3. Christus mortuus est pro peccatis nostris.

Gal. 1, 4. Iesus Christus dedit semetipsum pro pec-
catis nostris.

Ibid. 3, 13. Christus nos redemit de maledicto Le-
gis, factus pro nobis maledictum.

Ephes. 5, 2. Christus dilexit nos, & dedit semeti-
ipsum pro nobis oblationem & hostiam Deo, in odorem
suavitatis.

Heb. 2,

Heb. 2, 9. Videmus Iesum, per passionem mortu gloria & honore coronatum, ut gratia Dei, pro omnibus gustaret Mortem.

Sed probandum est, hæc officia Mediatoris Christo secundum utramque naturam competere Primum igitur demonstra, Christum secundum divinam naturam esse Mediatorem.

Isa. 35. v. 4. IPSE (Dominus) veniet & salvabit

vos.

Ier. 23, 6. & 33 16. Iehova Iustitia nostra.

Ose. 1, 7. Domui Iuda miserebar, & salvabo eos in Domino Deo suo.

Act. 20, 28. Deus proprio sanguine acquisivit Ecclesiam.

Rom. 5, 10. Reconciliati sumus Deo per mortem Filij eius.

Rom. 8, 3. Quod impossibile erat Legi, in quo infirmabatur per Carnem, Deus Filium suum mittens in similitudine carnis peccati, & de peccato damnavit peccatum in carne.

Ibid. v. 32. Deus proprio Filio non pepercit, sed pro nobis omnibus tradidit illum.

Galat. 4, 4. Ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum, factum ex muliere, factum sub lege, ut eos, qui sub lege erant redimeret, ut adoptionem filiorum reciperemus.

1. Ioh. 1. v. 7. Sanguis Iesu Christi Filij Dei, emundat nos ab omni peccato

2. Ioh. 3, 8. In hoc apparuit Filius Dei, ut dissolvat opera Diaboli.

Heb. 4, 14. Habemus Pontificem magnum, qui penetravit caelos, Iesum Filium Dei.

Proba

Proba, Christum secundum humanam naturam esse Mediatorum.

Genes. 3. 15. Semen mulieris conteret caput serpentis.

Genes. 12. 3. & 18. 18. & 22. 18. In semine tuo benedicentur omnes gentes terræ.

Ier. 23. 5. & 33. 15. Germen Davidis, qui est Iehova, Rex & Iustitia nostra.

Matth. 9. 6. Filius Homini habet in terris potestatem remittendi peccata.

Luc. 9. 56. Filius Homini non venit animas perdere, sed salvare.

Rom. 5. 15. Si unius delicto multi mortui sunt, multo magis gratia DEI & donum in gratia unius HOMINIS Iesu Christi in plures abundavit.

1. Tim. 2. 5. Unus Deus, unus & mediator Dei & Hominum, HOMO Christus Iesus, qui dedit pretium Redemptionis semetipsum pro omnibus.

Proba utriusque naturæ Operationes, in Mediatoris officio concurrere: adeoque unam naturam operari, cum Communicatione alterius, ut Concilium Chalcedonense loquitur.

I. Hoc primum patet ex ipso Incarnationis & Unionis Personalis primario Fine, qui est humani generis ex eterno interitu, saluberrima Redemptio. Hanc enim ob causam DEUS Homo factus, & Filius DEI in mortem traditus est, ut proprio sanguine Ecclesiam acquireret; & per mortem nobis repararet vitam.

1. Ioan. 3. 8. In hoc apparuit Filius Dei, ut dissolvat opera Diaboli.

Hebr. 2.

Heb. 2, 14. Filius Dei participavit carni & sanguini, ut per mortem destrueret eum, qui habebat mortis Imperium.

Idem quoque Redemptionis Opus ipsum monstrat; quod sine Communicatione utriusque nature Operationum, perfici non potuit. Reconciliandus enim DEUS, cujus infinita bonitas & Iustitia lesa fuerat: superandi hostes, Peccatum, Mors, Diabolus, Infernus; perfectissima Legi & infinita Iustitiae divinae satisfaciendum: luenda maledictio Legis in omnes peccatores, & morte expianda: Impetranda peccatorum remissio, recuperanda gratia, iustitia, sanctitas, salus & vita aeterna, &c. quae certe utriusque Naturae operationes requisiverunt. Neque enim Deus nudus pati morique potuisset: neque homo nudus, sanctissimus etiam & perfectissimus, infinitam Dei iram placare, maledictionem & hostes vincere, atque aeterna bona reparare potuisset. Patitur igitur Christus ut Homo: Et easdem illas passiones Filius Dei efficaces reddit & salutes: Et sic utraque natura agit, quod suum est: cum alterius intima Communicatione: quae sine neque perfici, neque tam salubrem habere valorem unquam potuissent.

II.

Nisi igitur Redemptionis opus, & Totum Christi Salvatoris meritum, imperfectum & finitum reddere: Iustificationem nostram & gratiam Dei evacuare, adeoque omnia salutis nostrae fundamenta radicibus evellere quis velit: hanc utriusque naturae naturalium ἐπερχεῖν κοινῶν negare non poterit.

III.

Si denique alterutra naturarum Christi seu divina seu humana, sine Operationum alterius natura κοινῶν Redemptionis opus efficere poterat: quid
opus

IV.

opus fuisse, vel Filium Dei incarnari, vel Hominem in Deum assumi. Quia verò, ut dictum est, infinitè justitiæ divinæ satisfaciendum, & maledictio Legi morte expianda fuit, propterea ambas Christi naturas, Operationes suas conjungere, & mutua quadam *περὶ κοινωνίας*, & Communicatione agere necesse fuit. Id quod Concilium Chalcedonense definivit: unamquamque naturam agere quod proprium, cum Communicatione alterius.

Sed illud Apostoli scribentis 1. Tim. 2. v. 5. unus Deus, unus & Mediator Dei & hominum, Homo Christus Jesus, & id genus alia, clarè videntur exprimere: Christum duntaxat secundum humanam naturam Mediatorem esse.

I. Non sequitur, Apostolus alteram Naturam notavit. Ergo secundum illam solam Christus Mediator est. Ad personam enim Mediatoris non unam, sed utramque naturam necessario postulari demonstratum est.

II. Deinde, alia testimonia occurrunt, in quibus ambæ naturæ manifestè exprimuntur. Act. 20, 28. Deus proprio sanguine acquisivit Ecclesiam, Galat. 4, 4. Ubi venit plenitudo temporis, misit Deus Filium suum, factum ex muliere, factum sub Lege.

III. Et, si ex unius naturæ designatione, altera, cujus in presenti themate non fit mentio, statim excludenda foret: ex aliis vicissim locis concludi posset, Christum non secundum humanam, sed secundum divinam tantum naturam Mediatorem esse: cum alibi in officii Mediatoris illa duntaxat, nulla addita mentione humanitatis, exprimatur. 1. Ioh. 3, 8.

In hoc

In hoc apparuit Filius Dei, ut dissolvat opera Diaboli, 1. Iohau. 4, 9. In hoc apparuit Charitas Dei in nobis, quoniam Filium suum unigenitum misit DEUS in Mundum, ut vivamus per eum.

Tum verò ibi loci Apostolus præter alias causas propter hanc etiam humane potius, quam divine Nature mentionem facere voluit. Quia cum de Mediatore ageret, nobis peccatoribus magis amica & grata erat Hominis, quam Dei appellatio, quæ Peccatores terere solet.

IV.

Quid igitur in hoc Communicationis genere observandum est ?

Quia Redemptionis opus, neq̄ nudum Deum sine assumpto Homine, nec nudum Hominem sine Deo absolvere potuisse, demonstratum est: propterea in quovis Scripturæ Testimonio, quo aliquod $\delta\pi\sigma\tau\acute{\epsilon}\lambda\epsilon\sigma\mu\alpha$ ad Redemptionis & Mediationis officium pertinens exprimitur, utriusq̄ nature Operationem, ad illud producendum, quadam $\kappa\omicron\iota\nu\omega\nu\iota\epsilon$ concurrisse intelligendum est, licet in proposito themate alterius tantum nature, sive divine, sive humane mentio fiat.

Quomodo verò hoc Concilij pronuntiatum intelligam, quo dicitur: unam naturam operari cum Communicatione alterius quod cuiusque proprium est ?

Dignum est illud Concilij pronuntiatum, cuius sententia & veritas dilucide explicetur: Nam tertij huius Generis naturam & unionem paucissimis verbis elegantè exprimit.

Sicut igitur in Unione personali (uti in superioribus demonstratum est) ipsa Natura in Christo salvæ & in-

& incolumes permanferunt: inconfuse quidem immutabiliter & inconvertibiliter unitæ sunt. Ita naturarum quoque Operationes distinctæ, salvæ & incolumes permanent; & unaquæque agit, quæ sua sunt. Quia tamen ipse nature ab invicem non sunt separate, sed in unam hypostasin unitæ: sic Operationes quoque non sunt separate aut nude, sed unaquæque actio humanitatis communicat divinitati, & quæque actio divinitatis communicat humanitati. Adeo ut nullam Christi actionem, nec pure divinam, nec pure humanam dicere possis. Deus enim & homo unus est, qui utrinque communicando, divinè & humanè in omnibus operatur. Quam ob causam, Damascenus ex beato Dionysio, actiones Christi Θεωδενικάς nominavit, hoc est, Deiviriles sive divinibumanas, vel humani-divinas; quod humana in Christo actio, divinam quoque virtutem habeat coeffectricem, & divina actio in eodem, humanam etiam vim habeat cooperatricem. Atque hoc est, quod Concilium pronuntiavit, unamquamque operari, naturam quod suum est, cum Communicatione alterius.

Dicis actiones Christi Θεωδενικάς appellari, & illas nec nudè divinas, nec nudè humanas esse: Ergone, ex mutua illa cooperatione, Tertia quædam Actio efflorescit, quæ nec divina, nec humana sit, sed nova conflata?

Ex mutua Operationum Christi alternatione, divina & humana Actio non coalescunt in unam. Alioquin unam duntaxat naturam quoque in Christo asserere, ex divina & humana compositam cogemur. Quod tamen à divina veritate, in superioribus demonstratà, prorsus est alienum.

Sed

Sed ita intelligenda ist hęc Communica-
tio, quod utriusq; naturę propriã Actione servatã, u-
traq; fiat cum conjunctione & communicatione alte-
rius; adeoque omnis divina Christi Actio, humanata
(ut ita dixerim) & omnis humana Christi Actio dei-
ficata sit censenda. Ad eundem planè modum, quo in
doctrina Unionis (quę hujus quoq; operationum com-
municationis Fundamentum est) Deus humanatus,
& homo deificatus dicitur.

Quam sententiam Damascenus dicto loco hisce pul-
cherrimis verbis expressit: Communicat igitur divi-
na Natura Carni agenti, tum quod Divinę volunta-
tis beneplacito permittebatur pati & agere, quę Pro-
pria sunt, tum quod Carnis Actio omnino salutari es-
set, quod non humane Actionis erat, sed divinę. Caro
autem divinitati verbi Operanti (communicat) tum,
quod per corpus, quasi instrumentum, divinę Actiones
perficiuntur, tum quod unus est agens, divinę simul
& humane.

Neq; latere decet, quod Sancta ejus mens naturales
ejus operatur Actiones, intelligens & cognoscens, quod
est Dei Mens, & quod ab omni adoratur creatura, &
reminiscens conversationem ejus in terra, & passionē.
Communicat autem operanti Verbi divinitati admi-
nistranti & gubernanti, universum intelligens & co-
gnoscens, & administrans, non ut nuda Homini, sed
ut Deo secundum hypostasin unita, & Dei Mens con-
stitutata: hoc enim ostendit Deivirilis actio (ἡ Ἰσα-
δραὴν ἐπέγειρα) quod sit Dei viri facti, id est, hu-
manati. Et humana ejus actio divina erat, id est, Dei-
ficata, & minimè divinę Actionis immunis. Et divinę
ejus Actio non immunis humane Actionis: sed utraque
cum altera conspecta est.

Et cap. 15. ejusdem libri post medium: Agit igitur Christus, secundum utriusq; (forma) naturam, & agit utraq; in ipso natura, cum alterius Communicatione. Et post aliqua: Non enim humanitas faciebat humana, nam non Homo solum, sed & Deus: unde & passiones ejus vivificantur & salutares: neq; deitas operabatur divina; nam non Deus solum, sed & Homo. Unde per contactum & sermonem, & digenus familia, divina signa operabatur.

III.

DE STATUUM GARNIS CHRISTI DIVERSITATE.

Aliquoties jam mentionem fecisti Exinanitionis & Majestatis: quot igitur sunt Status, quibus CHRISTI humanitas consideranda venit?

TRES.

1. Status Exinanitionis.
2. Status Glorificationis.
3. Status Majestatis.

Quid est Status Exinanitionis?

1. Status
Exinanitionis.

Est is, in quo Christus à conceptione & natiuitate sua fuit usq; ad gloriosam Resurrectionem.

Phil. 2. 6. Christus Iesus, cum in forma Dei esset, non rapinam arbitratus est esse se equalem Deo, sed semetipsum Exinanivit formam servi accipiens in similitudinem hominum factus, & habitu inventus ut homo,

homo, humiliavit semetipsum, factus obediens usq³ ad mortem, mortem autem crucis.

Heb. 4, 15. Pontifex noster tentatus per omnia, pro simili: udine absq³ peccato.

Quare vocatur Status-Exinationis?

Non quòd Christus homo omninò nullam Majestatem haberet, habuit enim per & propter unionem personalem: sed quòd Dominus existens, formam servi acceperit. Id quòd interdum Principes etiam in peregrinationibus facere solent: qui dum ministri suis famulitia præstant, nihilominus tamen Domini sunt & manent.

Iob. 13, 13. Vos vocatis me magister & domine, & bene dicitis, S U Met enim.

Quis est status Glorificationis?

In quem Christus post resurrectionem venit, ^{2. Statum} dum humanæ naturæ Infirmittates depo- ^{glorifica-} nens, in conditionem glorificatorum cor- ^{tionis.} porum translatus est.

Estnè illa glorificatio summus gradus Majestatis Christi Hominis?

NON. Nam huic gloriæ, nos quoq³ per resurrectionem, servatis donorum gradibus, conformabimur. Sed ad Majestatem Christi hominis nulla alia unquam exaltabitur creatura.

Phil. 3, 21. Christus transfigurabit corpus humilitatis nostræ, configuratum corpori claritatis suæ.

Coloss. 3, 4. Cum Christus apparuerit vita vestra, tùm & vos apparebitis cum ipso in gloria.

Quæ porro sit futura conditio glorificatorum & spiritualium corporum, 1. Corinth. 15. Matth. 22, 30.

1. Theff. 4, 17. & alibi copiosius explicatur. Aliquid etiam hac de re infra tractabitur in Loco de resurrectione mortuorum.

Quis igitur est status Majestatis Christi
Homini?

Status Ma-
jestatis,

In quem Christus post gloriosam suam Ascensionem in caelos translatus, & ad dextram Dei Patris collocatus est.

Quam Majestatem igitur Christus in hoc statu consequutus est?

Non novam quidem, quoad Passionem: sed illius infinitæ, quam ab Incarnationis momento per Unionis gratiam habuit, in statu verò Exinanitionis, sumptâ servili formâ, occultavit, plenariam usurpationem.

Act. 2, 26. Certissime sciat omni domus Israel, quia & Dominum & Christum fecit Deus hunc Iesum, quem vos crucifixistis.

Phil. 2, 8. Humiliavit semetipsum usq; ad mortem, propter quod & Deus exaltavit ipsum, & donavit illi nomen, quod est super omne Nomen.

Ergone per ascensionem Christi, articulus de ejusdem Omnipræsentia confutatur?

Minimè verò, sed eodem firmissimè stabilitur.

Christus enim non ascendit in caelos, sicut reliqui Sancti, sed super omnes caelos ascendit (excelsior caelis factus) ut omnia impleret, Eph. 4, 10.

Heb. 7, 26. Pontifex noster excelsior caelis factus est.

II.

Deinde collocatus est ad dextram Patris, quæ non certus Locus, sed dextera Omnipotentia & divine

divine Majestatis, adeoq; ipse Deus est: quod nulli aliq; Creaturae, neq; Angelu contingit.

Hebr. 1, 13. Ad quem Angelorum dixit: sede à dextris meis.

Hebr. 10, 12. Sed Christus in sempiternum sedet ad dexteram Dei.

Quis est usus hujus Loci?

Ut Christum Servatorem agnoscamus, sine cuius cognitione nullus homo salvari potest. Iohan. cap. 17. I.

Ut admirandam Dei bonitatem & sapientiam consideremus, qua nos peccatores redimere & ad amissam salutem, per eum, qui Deus & Homo esset, reparare voluit. II.

Ut summam Consolationem inde hauriamus, quod ipsum Dei Filium per Incarnationem fratrem nostrum factum esse, agnoscamus. III.

Cum primis consideremus, ipsum secundum carnem nostram in assumptis gloriâ translatum, non tantum ubiq; nobis presentem esse, omnes calamitates nostras cognitas habere, & ad liberandum nos, non tam animum genere fraternum, quam infinitâ & divinâ potentiâ instructum esse.

Quinam Errores, hic fugiendi sunt?

Omnium Hæreticorum Opiniones. Qui negarunt:

Vel divinitatē Christi; ut Ebion, Paulus Samosatenus, Arius, Phontinus, & aliq; & c. I.

Eusebius Hist. Eccles. l. 3. c. 24. Hos Ebionzos, id est, pauperes appellarunt Pauperes & abjecti fuerunt in tradendis de Christo dogmatibus. Simplicem enim eum & communem, ac propter morum profectum, tanquam hominem tantum Justificatum, & ex viri atq; Mariæ consuetudine natum judicârunt. Negatio Divinitatis.

Idem lib. 7. c. 26. Paulus Samosatenus humiliter & abjectè, contraque doctrinam Ecclesiasticā de Christo sentiebat, nempe quòd Naturā communis Homo, perinde atque nos sit.

Cassiodorus in Tripartita Historia libr. I. cap. 12. Alexander Pontifex Alexandrinus divina sequens eloquia, æqui honoris cum Patre, & eandem substantiam habere cum Deo Genitore Filium prædicabat. Arius verò è diverso veritati repugnans, creaturam Filium facturamq; dicebat, audiciens: Erat aliquando, quando non erat: & alia quæ ex illius literis indicantur insana. Hæc ergò non solum in Ecclesia persistebat dicens, sed etiam in extraneis conventibus atque conciliis domos circumiens, quibuscunq; poterat, suadebat.

Idem lib. 3. cap. 5. Dicebat Photinus: Deus quidem omnipotens unus, qui proprio verbo condidit universa. Ante sæcula verò nativitatem & Existentiam Filij dicere fugiebat, sed ex Maria natum docebat Christum.

I I.
Negatio
Humani-
tatis.

Vel veram Humanitatem: *Ute, Marcion, Manes, Apollinarista, Anabaptista, &c.*

Epiph. Hæres. 42. Marcion Christum ex supernis ab invisibili & innominato Patre descendisse dicit.

Idem, Hæres. 66. Manichæus in Epistola sua ad Marcellum ita rugit: Atque utinam (inquit Manichæus) læcusq; saltem inanis labor ipsorum processisset, & non unigenitum, qui ex sinibus Patris descendit, Christum, Mariæ mulieris cujusdam Filium esse dixissent, & ex sanguine ac carne & reliquarum fœminarum graveolentia natum esse.

Theodorctus Hist. Eccl. libr. 5. cap. 3. Apollinaris [unde Apollinarista] Dispensationis arcanum (hoc est mysterium Incarnationis) imperfectum facere ausus est, & rationalem animam, cui corporis gubernatio committitur, salvationis opere privavit assercione sua Nam si illam non accepit Deus verbum, ut hic docet: neque medicinam ei fecit, neque honorem impertiit. Ita terrenum quidem corpus ab invisibilibus potentiis adoratur: Anima verò perfe-
cta

Et ad imaginem Dei infrâ mansit, conclusa peccati propro. Ad hæc alia multa congererat animo errabundo ac cæcutiente. Nunc enim fatebatur, accepit verbum Deum Carnem, à sancta Virgine; nunc aiebat illam cœlitus fuisse attributam: nunc factum esse ipsum Carnem, sed nostri nihil assumpserunt.

Anabaptistæ Hofmanniani dicti, à Melchiore Hofmanno qui ex inferiori Germania Argentinam veniens, publicam Disputationem cum Theologis expetivit & impetravit, 11. Junij Anno Domini 1532. Docuit Pædobaptismum esse à Diabolo. Verbum non sumpsisse carnem ex Maria Virgine, sed ex semetipso: Mariæ carnem pronunciauit maledictam. Christum una tantum natura præditum esse, non duabus. Vide Anabaptismum VVigandi: Et Heinricus Bullingerus de Anabaptisticis Erroribus, lib. 2. capite 13.

Menno Simonis Anabaptistarum insignis Præcoi Anathema ait, Christum dicere ex nostra impura carne factum esse, cum cœlestis sit & non terrenus Christus: qui etiam iuxta humanam suam naturam sit Filius DEI. Colloq. 1. VVismar Et ibidem. Nos fatemur, inquit. Christum verum Deum & verum Hominem, sed non de nostra maledicta, sordita & peccatrice carne, sed de sancta substantia Patris cœlestis.

Vel Personæ solverunt Unitatem: Ut Nestorius, Episcopus quondam Constantinopolitanus.

III.
Solutio
Personæ.

Porrò, ut Nestorij hæresin (multis in locis hodie repullulantem) ejusdemq; causam, & scopum Ephesini Concilij, in quo ille condemnatus est, rectius intelligamus, & Nestorianismi fontes tanto cautius ubiq; sugere valeamus. operæ pretium est, hæc in præsentia diligentius observare.

Condemnatus est in Ephesino Concilio NESTORIUS, quod unitatem Personæ Christi in duas Personas divideret, id quod ex Secundo, Tertio, & Quarto

I 4 to ejus

to ejus Concilij (cui Cyrillus, Alexandrinus Episcopus præfuit) Anathematismis videre est.

Quod tamen Nestorius neque in animo suo statuit, neque verbis ita expressit unquam: sed Christum in duabus naturis, unam & singularem agnovit personam.

Hæc enim ipsius Nestorij verba sunt: Tom. 1. Concil. pag. 817. Erat quidem Deus Verbum, & ante incarnationem Filius, & Deus, & Ens cum Patre. Suscepit verò in ultimis temporibus servi formam, sed ante hoc Filius constitutus & vocatus. Post Susceptionem potest vocari separatus Filius, ut ne Duos Filios doceamus.

ET ad Anathematismum tertium respondit Nestorius: Eodem Tom. pag. 821. Si quis non secundam Conjunctionem, unum dixerit Christum, qui est etiam Emmanuel, sed secundum Naturam, ex utraque etiam Substantia, tam Dei Verbi, quam etiam ab eo Hominis suscepti, in Unam Filii Connexionem, quam etiam nunc inconfusè servamus, minimè confiteatur, Anathema sit.

In eo autem errore versatus est Nestorius, quod salvam Unionem Personalem, nativitas ex muliere & Passio nihil ad Deitatem pertineant. Quia propria naturarum non possint communicari, etiamsi Natura in unam Personam sint unitæ. Ideoque (ut Evagr. Histor. Eccles. lib. 1. c. 7. scribit) Mariam Virginem, non Θεοτόκον, sed ἀνθρώποτοκον, vel χριστοτόκον esse appellandam. Eandem ob causam dixit Nestorius: Ego bimestrem & trimestrem nequaquam confiteor Deum. Item: Noli gloriari Judææ, non crucifixisti Deum.

Unde manifestum evadit: Nestorium, non Unionem Personalem, duarum in Christo naturarum tollere voluisse. sed Communicationem Idiomatum negasse.

Tom. I.
Concil. p.
534. Cal-
siod. in Tri-
part. lib. 12.
cap. 4.

gâsse, quod absurdum illi videretur, ea, quæ naturæ humanæ Propria sunt, attribuere Deo.

Sed ducenti Patres Concilij contra Nestorium graviter statuerunt, quòd salva Unione Personali, Communicatio Idiomatum negari non possit. Quamvis igitur & nasci & pati humanæ naturæ Propria essent, propter unitatem tamen Personæ, ad DEUM Verbum, eadem ipsa quoque pertinere, rectè concluderunt.

Hoc autem cum Nestorius pernegaret; Patres Concilij, quòd Unitatem Personæ solveret, & Christum in duas Personas divideret: ex Consequenti pronuncia-
runt.

Hæc enim perpetua, indubitata, verissima, atque immota est Regula, quæ nulla Ratione aut Argumento refutari aut infringi unquam potest; Quòd quisquis Communicationem Idiomatum Realem negat, quæ Unionis Personalis consequens est: Idem etiam Unitatem Personæ in Christo negat. Ex quo Unico fundamento, Ephesinum Concilium piè, rectè, & solidè contra Nestorium disputavit & pronunciavit.

NB. Regula contra Nestorianos.

Porro, quia Filius Dei appropriando sibi hominem, non tantum nativitatem & Passionem, sed omnes naturæ humanæ Proprietates sibi appropriavit, rectè & graviter à D. Luthero dictum est: Ephesinum Concilium: concludendo Mariam esse Θεοτόκον; rectè quidem damnasse, sed non satè damnasse Nestorium. Quia quæ Nativitatis, eadem omnium aliorum quoque humanæ naturæ Idiomatum est ratio, Lutherus. de Concil. Tomo 7. Ienens. Fol. 250. b.

De Nestorij Exitu (quod ibi ter hic adjuvandum putavi) referunt Historici: cum multis & diuturnis exilijs exhaustus, nec quiquam tamen correctus esset, tandem linguam ipsius vermibus exesam esse, sicq; eum ex hujus vite miserijs ad graviora supplicia iusto Dei iudicio infigenda, eaq; sempiterna migrasse. Euagr. lib. 1. cap. 7.

IV.
Negotio
integritatis
naturarum.

Vel naturarum, earumque naturalium Proprietatum integritatem: ut Eutyches, Monachus, vel Archimandrita Constantinopolitanus, Monothelita, Monophysita.

Leo. 1. Epist. 95. ad Leonem Augustum: Non longo temporis intervallo Catholica fides, quæ est singularis & vera, cuiq; nihil addi nilve minui potest, à duobus est hostibus apperita, quorum prior Nestorius, Eutyches secundus emerit, qui Ecclesiæ Dei duas hæreses sibi met contrarias inferre voluerunt, ut uterque à prædicatoribus veritatis merito damnaretur: quia insanum nimis & sacrilegum fuit, quod varia falsitate ambo fenserunt. Athematizetur ergo Nestorius; qui beatam virginem Mariam non Dei, sed Hominis tantummodo credidit genetricem esse, ut aliam Personam carnis, aliam faceret deitatis &c.

Eutyches quoq; eodem percellatur Anathemate, qui per impios veterum Hæreticorum volutatus errores, tertium Apollinaris dogma delegit, ut negata humanæ carnis atq; animæ veritate, totum Dominum nostrum Jesum Christum unius asseret esse Nature, &c.

Idem Epist. 10. ad Flavianum Episc. Constant. cap. 6. Cum a. ad interlocutionem Examinis vestri Eutyches responderit, dicens: Confiteor ex duabus Naturis fuisse Dominum nostrum ante adunationem, post adunationem v. unam naturam confiteor: miror tam absurdam tamq; perversam ejus Professionem, nulla iudicantium increpatione reprehensam & sermonem nimis insipientem, nimisq; blasphemum, ita omissum, quasi nihil, quod offenderet, esset auditum, cum tam impiè duarum Naturarum ante incarnationem unigenitus Dei Filius fuisse dicatur, quam nefariè postquam Verbum caro factum est, Natura in eo singularis asseritur, Et

Et Ep. II. ad Iulianum Episcopum Coensem. Quod autem prodest imprudentissimo seni, Nestorianæ hæreseos nomine, eorum lacerare opinionem, quorum pissimam convellere non potest Fidem, cum quantum Nestorius à veritate discessit, Deitatem Verbi ab assumpti Homini substantiâ seperando, tantum à recto tramite etiam iste desciscat, qui Vnigenitum Dei Filium sic de utero beatæ Virginis prædicat natum, ut humani quidem Corporis speciem gesservit, sed humanæ Carnis veritas Verbo unita non fuerit? De quo prodigio falsitatis, quis non videat, quæ opinionum monstra nascantur? Negator n. Mediatoris Dei & Homini Homini Iesu Christi, necesse est, ut multis impietatibus impleatur; eumq; aut Apollinaris sibi vindicet, aut Valentinus usurpet, aut Manichæus obtineat, quorum nullus in Christo humanæ carnis credit veritatem. Post aliqua: In eo verò, quod Eutyches in Episcopali suo iudicio ausus est dicere, ante Incarnationem duas in Christo fuisse naturas, post incarnationem a. unam; necessarium fuerat, ut ad reddendam rationem Professionis suæ, crebris atq; sollicitis iudicium interrogationibus urgeretur, ne tanquam inane aliquid præferueret, quod non nisi de haustu veneuatorum dogmatum apparebat effusum. Arbitror n. talia loquentem hoc habere persuasum, quod anima, quam Salvator assumpsit, prius in cælo sit commorata, quam de Maria Virgine nasceretur, eamq; sibi Verbum in utero copularet. Sed hoc Catholicæ mentes auresque non tolerant, quia nihil secum Dominus de cælo veniens, nostræ conditiones exhibuit: nec animam n., quæ antè extitisset, nec carnem, quæ non in æterni corporis esset, accepit Natura quippe nostra non sit assumpta est, ut prius creata post assumeretur, sed ut ipsa assumptione creatur. Vnde quod in Origine merito damnatum est, qui animarum, antequam corporibus infererentur, non solum vitas, sed & diversas fuisse asseruit actiones: necesse est, ut etiam in isto nisi maluerit sententiam abdicare, plectatur.

Cum primis autem fugiendus est hodiè, Calvinistarum & Iesuitarum error: qui realem Idiomatum communicationem negantes, Nestorij hæresin
(Patria

V.
Negatio
communis
communicationis.

Idiomatū.

(*Patriarchæ impietatis*) ex Orco revocant; & quantum in ipsis, totum Redemptionis opus annihilant.

Hieronymus Zanchius; De natura Dei Libro 2. c. 1. Thef. 3. p. 66. Naturæ Dei, hoc est, essentielles naturalesq; Dei proprietates seu attributa nulli rei create communicari possunt.

Idem ibid. p. 71. col. b. Sicut divina natura, ita se totam invitit humanæ, ut tamen humana, particeps divinæ facta non sit, quia humana natura non est facta divina: sic etiam essentielles proprietates divinæ naturæ in humanam (si ita loqui licet) ita effusæ sunt, ut tamen non sit facta earum particeps humana.

Idem ibidem Thef. 4. p. 73. col. b. Sed quid efficit Unio (Hoc unum efficit: nimirum ut quæ utriusq; naturæ sunt propria: ea de toto composito verè & Essentialiter prædicentur. Quamobrem? Quia utriusq; etiam naturæ particeps verè & substantialiter est. Quemadmodum etiam in physicis: de composito ex materia & forma, quæ sunt utriusq;, verè prædicantur: sed non quæ unius sunt propria, de altera prædicari possunt.

Huldericus Zwinglius: Ad Conf. Luth. Tomo 2. oper. fol. 449. a. veram Christi divinitatem agnosco, amo; sic agnosco, ut ipsi nequaquam tribuendum esse censeam, quod illi minus convenire potest. Similiter veram quoq; humanitatem Christi agnosco, eamq; sic agnosco, ut huic etiam, quod in illam non potest competere, nullo modo velim tribui.

Idem. In Respons. ad lib. Lutheri de Sacramento, Tom. 2. f. 406. a. Joan. 12. inquit Christus: Cùm exaltatus fuero à terra, omnes traham ad meipsum. Hic quæ de exaltatione dicit, ad humanam duntaxat naturam referri debent: juxta hanc n. solam mortem subire potuit. Alterum v. membrum: omnes traham ad meipsum, de solâ Divinitate intelligitur. Juxta hanc n. hominum animos in sui cognitionem pertrahit, & fidem ipsis inserit.

Idem ibid. mox subjungit Joan. 3. idem ait: Nemo ascendit in cælum, nisi qui de cælo descendit, Filius hominis

minis qui in cœlis est. Et quemadmodū exaltavit Moses serpentē in deserto, ita exaltari, i. e. in crucē suspendi oportet filium Hominis: &c. Quo in loco filius Hominis bis nominatus est, nullibi tamē sic, ut utramque naturā simul significet; sed primo loco divinā, secundo humanam duntaxat denotat. Cum n. inquit, Filius Hominis, qui in cœlis est, Filius Hominis, pro divina, quæ in hoc est, natura usurpatur. Juxta humanam n. tum temporis in cœlo nondum erat. Dum v. subjungit, ita exaltari oportet filium Homini non quicquam aliud, quam humana natura Christi exprimitur.

Theodorus Beza Volum. 1. p. 624. n. 17. Si quando proprietates istæ (duarum videlicet Naturarum in Christo) videntur permutari, ut cum Deus gloriæ dicitur crucifixus & filius Hominis fuisse in cœlo, cum esset cum Nicodemo in terris, Tropus est ἀδύνατος INTRAVERBA consistens.

Idem, Cum sequacibus suis in Colloq. Mompel. ad Thes. 5. VVirtemb. pag. 207. Stat ergo ille Regula univ. versalis: neque Naturam de Natura, neque proprietates unius Naturæ posse alteri attribui.

Et confessim. Ad Th. 6. & 7. Nos verò docemus, ex hypostatica unionis definitione, neque Deitatem neque Deitatis proprietates, de humanitate, ullo modo, ne in unione quidem verè dici possent.

Joannes Calvinus Institut. lib. 2. c. 14. secti. 1. & 2. Deus certè nec sanguinem habet nec patitur, nec manibus tangi potest, sed quoniam is, qui verus erat Deus & Homo, Christus, sanguinem suum pro nobis crucifixus fudit, quæ in humana ejus natura peracta sunt, ad divinitatem improprie licet non sine ratione transferantur.

Amandus Polanus; Disp. de Unione Personali. Th. 55. Quod uni naturæ est proprium, alteri naturæ nequaquam est commune.

Idem ibidem Th. 1. Unio, personalis duarum natura- NB. Polaturarum in Christo (præter aliena nomina) à sanctis no, Com- patribus, κοινωνία Communicatio appellatur, ad- municatio versus Paulum Samosatenum, qui contendebat, nihil aliud ὁμοφύσις καὶ ἐκότης πατρὶ πάντων ἐκκοινωνίης εἶναι, Te- est quam sicut UNIO.

ste Theodorus Presbytero & Suida, hoc est, naturas omni modo incommunicabiles, id est, inunibiles (sic enim intelligi oportet) esse.

Theodorus Beza. Resp. 2. ad Acta Colloq. Mompelg. pag. 104. Antith. 8. & 9. Itaq; communicationem realem, id est, unionem naturarum admittimus, in qua manent singulæ naturæ per se etiam in unione suis proprietatibus distinctæ, citra ullam aliam communicationem.

Idem. Ibidem pag. 121. Provoco ad meæ Antitheseos contextum, ubi nullam talem subdolam interpretationem invenies, Christiane Lector. Sed hæc duo invenies, nos eandem Proprietatem, quam ipsarum Naturarum *κοινωνία* realem, id est, unionem, non autem ullam aliam admittere.

Idem. Ibidem pag. 179. Quod centies jam inculcavi, iterum inculco, omnium Orthodoxorum patrum consensu & ratione ipsa, & veritatis ipsius testimonio fretus: quum naturæ & essentialia earum tum proprietates tum voluntates, tum actiones inseparabiliter cohæreant. Non aliter illas posse quam una eademque unitione Hypostatica communicari, id est, uniri.

Orthodoxus Consensus pagina 123. Calvinistarum, Cum itaq; proprietates, in hac earum *κοινωνία* & communicatione, à naturis separari planè non possint, nulla autem Naturarum inter se Communicatio, sed utriusque tamen in una hypostasi *κοινωνία* & conjunctio sit: neque etiam ulla proprietatum in naturis communicatio esse potest.

Eadem planè est Iesuitarum doctrina, ideo Beza Ingolstadiensium scriptum contra Majestatem Christi Homini editum, huic verbis subscripsit: in Libello de Hypostatica unione duarum in Christo Naturarum, part. 1. Theolog. Tract. pag. 644.

Cæterùm, quod ad Ingolstadienses illos attinet, mihi alioqui penitus ignotos, & quib. minimè omnium Hominum assentiri velim: fateor me illorum scriptum adversus istud Ubiquitatis seu omnipresentiæ portentum (quibusdam tantùm excepis,) quæ ad

Trans-

Transubstantiationis figmentum pertinent) Et libenter cum fructu perlegisse; adeo quidem, ut si tempestive in mensas meas incidisset, nihil foras de hoc argumento, quod abunde ab ipsis videtur refutatum, fuerim unquam scripturus.

Et Iohan. Busæus, Iesuita Moguntinus, in Disputat. de Persona Christi, An 1583. edita. Thes. 29. Principio ostendimus, Naturam Divinam Humanitati Christi realiter communicari non potuisse, &c. Deinde, nec Majestatem omnem Filij Dei, quæ proprietatem Divinarum complexu continetur, beneficio Unionis hypostaticæ eidem Humanitati realiter communicatam esse.

Quid vero de Calviniana & Iesuitica Allœosi, hoc est Verbalis tantum Communicatione Idiomatum, sentiendum sit, & qualem illa Salvatorem nobis relinquat. Luther. in Admonitione sua de Cæna Domini, huic gravissimis verbis admonuit: Tom. 3. Iheuenf. fol. 455. b.

Hüt dich / hüt dich / sage ich für der Allœosi, sie ist des Teuffelstarven. Dann sie richtet zulezte einen solchen Christum zu / nach dem ich nicht gerne wolte ein Christe seyn; Nemlich das Christus hinfurt nicht mehr sey / noch thu mit seinem Leiden vnd Leben / dann ein ander schlechter Heilige. Dann wann ich das glaube / das allein die Menschliche Natur für mich gelitten hat / so ist mir der E H R I S T U S ein schlechtes Heylandt / so bedarff er wol selbst eines Heylands. Summa / es ist wol vnsaglich / was der Teuffel mit der Allœosifucht. Hæc ille.

SS
Menschliche Natur in Christo / hat nicht allein für vns gelitten.

I I.

DE OFFICIO CHRISTI.

Satis multa de Persona Christi: jam quodnam illius Officium sit, exponas?

Bina nomina: Christus Iesus, Officia & beneficia Redemptoris nostri proponunt.

1. Nomen Christi enim Tria ejusdem Officia complectitur: *Propheta, Regis & Sacerdotis.*

2. Nomen Jesu verò Redemptionis & salutis beneficia continet, qui ex defunctis officiis & muneribus Christi Salvatoris sequuntur.

Unctus enim est Christus in Prophetam, Regem & Sacerdotem, ut Mediatoris & Servatoris officio defungeretur.

Quodnam est officium Christi Prophetæ?

1. Christus Prophetæ. Est, quo' nos de Voluntate Patris & via ad salutem æternam, erudit.

Deuteron. 18. 18. Prophetam suscitabo illis, de medio fratrum suorum, similem tui: & ponam verba mea in ore ejus, loqueturque ad eos omnia, quæ præcepero illi.

Matth. 17. 5. Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui, ipsum audite.

Esaie 61. v. 1. Spiritus Domini super me. Etenim unxit Dominus me, ad evangelizandum afflictis misit me, &c. ad predicandum captivis liberationem, ad predicandum annum placabilem Domino.

Iohan.

Iohan. 1. 18. Deum nemo vidit unquam, Unigenitus Filius, qui est in sinu Patris, ipse enarravit.

Quomodo hoc suo munere Christus hodie defungitur?

Scriptura sacra, & prædicationis ministerio.

Iohan. 5. 39. Scrutamini Scripturas, quia vos putatis vitam eternam in ipsis habere, & illa sunt, quæ testimonium perhibent de me.

Luc. 10. 16. Qui vos audit, me audit: qui vos spernit, me spernit, qui autem me spernit, spernit eum, qui misit me.

Quodnam est Officium Christi Regis?

2. Christus Rex.

Est, quo cives suos, verbi ministerio usque ad mundi finem colligit, eosque præclaris donis ornatos, contra hostem (in quorum medio dominatur) fortiter defendit, ac tandem æterna gloria & honore coronat.

Proba, Christum esse Regem.

Ierem. 23. & 33. Et Ecce dies veniunt, dicit Dominus, & suscitabo David germen justum, & regnabit Rex, & sapiens erit, & faciet Iudicium & Iustitiam in terra.

Zach. 9. 9. Exulta filia Sion, jubila filia Ierusalem, ecce Rex tuus veniet tibi Iustus & Salvator.

Psal. 2. 6. Ego constitui Regem meum per suum montem sanctum meum.

Psal. 110. 2. Sceptrum fortitudinis tue emittet Dominus ex Sion: dominare in medio inimicorum tuorum.

Quale est Regnum Christi?

Spirituale,

I.

Z

Ioh.

Iohan. 18. vers. 36. Regnum meum non est de hoc Mundo.

2. Corinth. 10. vers. 4. Arma militie nostre non sunt carnalia.

II.

Aeternum.

Daniel. 2. 44. In diebus Regnorum illorum suscitabit Deus caeli Regnum, quod in aeternum non dissipabitur.

Luc. c. 1. v. 33. Et paries Filium, &c. & regnabit super domum Iacob in aeternum, & Regni ejus non erit finis.

Quae sunt beneficia Regni Christi?

Et ipsa quoque specialia, utpote sunt Regeneratio, Fides, Remissio peccatorum, Iustificatio, gratia Dei, securitas contra hostes (mundum videlicet, Diabolum, Mortem & infernum) Vita denique & gloria caelestis.

Qui sunt Cives in Regno Christi?

Fideles, qui à Christo Rege & Principe suo Christiani denominantur, Act. 11, 26.

1. Petr. 2, 6. Vos estis genus electum, regale Sacerdotium, gens sancta, populus acquisitionis.

Quibus tamen in his terris multi admixti sunt alieni, quasi accolae vel alienigenae, qui beneficijs regni non gaudent.

1. Christus **Quod est Officium Christi Sacerdotis?**

Sacerdos. *Est, quo semetipsum pro totius mundi peccatis, perfectam hostiam, semel obtulit, & parva beneficia credentibus per Fidem & Sacramenta applicans, pro iisdem apud patrem perpetuo intercedit.*

Proba, Christum Sacerdotem pro mundi peccatis sacrificium obtulisse?

Hebr.

Hebr. 9, 12. Christus non per sanguinem hircorum aut vitulorum, sed per proprium sanguinem introivit semel in sancta, aeterna redemptione inventa.

Ibid. vers. 25. Neque ut saepe offerat semetipsum, quemadmodum Pontifex intrat in sancta per singulos annos in sanguine alieno. Alioquin oportebat eum frequenter pati ab origine mundi, nunc autem semel in consummatione seculorum ad destructionem peccati per hostiam suam apparuit. Et quemadmodum homini statutum est semel mori, post hoc autem iudicium; sic & Christus semel oblatus est, ad multorum exhaurienda peccata.

Hebr. 10, 10. In voluntate Dei sanctificati sumus, per oblationem corporis Iesu Christi semel.

Ibid. v. 14. Una enim oblatione consummavit, in sempiternum eos, qui sanctificantur.

Rom. 6. v. 10. Quod mortuus est, peccato mortuus est semel.

1. Pet. 2, 24. Christus peccata nostra ipse pertulit in corpore suo super lignum, ut peccatis mortui iustitiae vivamus, cuius livore sanati estis.

1. Petr. cap. 3. vers. 18. Christus semel pro Peccatis mortuus est.

Iohan. 19, 30. Consummatum est.

Pro quibus autem Hominibus, vel pro quibus Hominum Peccatis hoc Sacrificium suum obtulit Christus?

Pro omnibus Peccatis omnium hominum totius mundi.

Iohan. 1, 29. Christus enim est Agnus Dei, qui tollit Peccata Mundi.

1. Ioh. 1, 7. Sanguis Iesu Christi, Filij Dei, emundat nos ab omni Peccato.

Z a

1. Ioh.

1. Iob. 2, 2. Iesus Christus est Propitiatio pro Peccatis nostris, non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius Mundi.

Anne igitur tu Christum etiam pro illis, qui pereunt, mortuum esse iudicas?

Maximè.

Alias enim Evangelium, non verè prædicari posset omni Creature.

2. Et Adami peccatum atq; perditio latius pateret, quàm Christi meritum & Reparatio.

3. Non damnari possent impij propter incredulitatem. Quid n. aut quomodo credere potuissent in Christum, si hic nihil pro ipsis præstitisset?

4. Hinc Scriptura aperte ostendit: Christi meritum etiam pro pereuntibus præstitum esse.

Rom. 14, 15. Noli cibo tuo perdere illum, pro quo Christus mortuus est.

Hebr. 10, 29. Quanto magis putatis deteriora mereri supplicia, qui Filium Dei conculcaverit, & sanguinem Testamenti pollutum duxerit, in quo sanctificatus est.

Proba Christi Intercessionem pro nobis?

Hebr. 9, 24. Iesus introivit in ipsam caelum, ut appareat nunc vultui Dei pro nobis.

Rom. 8, 33. Quis accusabit Electos Dei? Deus (est) qui iustificat. Quis est, qui condemnet? Christus, qui mortuus est: Imo, qui & resurrexit, qui est ad Dextram Dei, qui etiam interpellat pro nobis.

1. Ioban. 2, 1. Filioli mei, hæc scribo vobis, ut non peccetis, & si quis peccaverit, Advocatum habemus apud Patrem, Iesum Christum justum.

Quæ-

Quænam beneficia, per triplex illud Christi
Officium: Prophetæ, Regis & Sacerdo-
tis, nobis parta sunt?

I. Fides.

Phil. 1, 29. *Vobis donatum est pro Christo, ut non solum in eum credatis, sed ut etiam pro eo patiamini.*

II. Remissio peccatorum?

Matth. 1, 21. *Vocabis Nomen ejus Iesum, ipse enim salvum faciet populum suum à peccatis eorum.*

Iohan. 1. v. 21. *Ecce Agnus Dei, qui tollit Peccata Mundi.*

1. Ioh. 1, 7. *Sanguis Iesu Christi Filij Dei, emundat nos ab omni peccato.*

1. Iohan. 2, 2. *Iesus Christus est Propitiatio pro peccatis nostris, non pro nostris autem tantum, sed etiam pro totius Mundi.*

III. Iustificatio.

Rom. 4, 25. *Christus traditus est propter delicta nostra, & resurrexit propter Iustificationem nostram.*

Rom. 5, 18. *Sicut per unius delictum in omnes Homines in condemnationem, sic & per unius Iustitiam in omnes Homines in Iustificationem vitæ.*

1. Cor. 1, 29. *Christus Iesus factus est nobis sapientia à Deo, & iustitia, & sanctificatio & redemptio, Jerem. 23, 6.*

IV. Reconciliatio, & Gratia Patris.

Rom. 5, 1. *Iustificati ex Fide, pacem habemus ad Deum per Dominum nostrum Iesum Christum: per quem & habemus accessum per Eadem, in gratiam istam, in qua stamus.*

V. Salvatio, Vita & Gloria æterna.

Ioh. 5, 24. *Amen, Amen, dico vobis, quia qui verbum meum*

meum audit, & credit ei, qui me misit, habet vitam eternam.

Ioh. 10, 27. Oves mee vocem meam audiunt, & ego vitam eternam do eis.

Hactenus de Persona, Officiis & beneficiis Christi, quorum causa Redemptor, Mediator & Salvator noster appellatur.

Quis est usus hujus loci?

I. Ut summam Dei Patris & Christi Servatoris nostri dilectionem agnoscamus, quod illi proprio Filio non peperit, hic vero semetipsum pro nobis in mortem dedit.

II. Ut magnitudinem peccatorum agnoscamus, quae nisi morte ipsius Filij Dei expiari non potuerunt.

III. Ut liberati ex manibus omnium nostrorum hostium, Christo Regi nostro serviamus in sanctitate & Iustitia omnibus diebus vitae nostrae.

IV. Ut hac Dulcissima Consolatione, in omni objecta adversitate fruamur, quod apud Patrem nostrum caelestem interpellare scimus nostrum Salvatorem, quem certum est a Patre semper exaudiri.

Quinam Errores hic fugiendi sunt?

I. Calvinistarum, qui Christum non pro omnium hominum peccatis mortuum esse docent. Quod Barabrum est miserrimae desperationis.

Theodorus Beza: In Colloq. Mompelgart, ad Thesin 7. de Praedest. pag. 513. Prima Epist. Iohan. 2. quod dicit Iohan. non pro nostris tantum, sed pro peccatis totius Mundi facta est propitiatio: de sola universalitate Electorum & credentium intelligitur.

Ibidem.

Ibidem pag. 514. Et certè nobis intolerabilis vox vestra visa est, Christum esse mortuum pro damnatis.

Idem: Respons. ad Acta Colloq. Mompelgart. part. 2. pag. 216. DICTUM 1. Johan. 2. (Ipse est propitiatio non pro nostris tantum, sed pro totius mundi peccatis) ad singulos sine cuiusquam exceptione, ex D. Andrea commento accommodatum, tam impium & blasphemum est illud affirmare, quam dicere, damari posse quemquam, cujus expiata per CHRISTUM mortem sint peccata, sive pro quo Christus satisfecit: sive Christum pro aliquo satisfecisse, qui beneficium eius fide non sit complexus, quod tamen adeò præfractè & impudenter ausus est, disertis verbis inculcare.

Hieronymus Zanchius: In Miscellan. An Remissio Peccatorum possit fieri irrita. Theol. 4. pagina 271. Sanguis Christi, per quem solùm imperatur Remissio non est secundum Propositum Dei & Reipsa, pro reprobis incredulis effusus: sed tantum pro quibusdam multis, hoc est electis, & quidem pro omnibus istis multis.

Idem, Miscellan. cap. 4. Quorum Advocatus sit Christus lib. 2. pag. 198. Christus eorum est Advocatus tantum, quorum etiam est tantum *ἰλασμός*. Johannes enim, quem dicit esse Advocatum nostrum, eundem ait esse, *ἰλασμόν* pro peccatis nostris. Est autem Christus *ἰλασμός* tantum pro electis, qui credunt aut credituri sunt in eum. Ergo eorum etiam est tantum Advocatus. Esse v. Christum pro Electis *ἰλασμόν* pater Joh. 17. Non rogo pro mundo, sed pro iis, quos dedisti mihi. Pro quibus autem tantum rogavit, pro iisdem tantum mortuus est. Ergo hic locus docet, Christum & mortuum esse tantum pro Electis, & orasse. Ideoq; & Advocatum esse tantum pro electis.

Idem, Ibidem: Paulò post p. 199. Proinde cum ait Johannes: Ipse est *ἰλασμός*, pro peccatis nostris, non pro nostris, tantum, sed pro peccatis totius mundi: Nominè mundi, accipienda est potior pars mundi, id est, ipsi Electi, qui auquam fuerunt aut futuri sunt in mundo.

Idem, Ibidem p. 200. E. cum ait Johannes: Pro peccatis totius Mundi, Intelligitote, pro peccatis Electorum mundi. Quare cum tantum pro Electorum peccatis, *ἰλασμός* sit Christus, etiam Electorum tantum, Advocatus est.

Autor des *Gülden Kleinots* / so zur *Nest* westat an der *Hart* gedruckt: An 1595. pag. 20. vnd 21. Spricht jemand ferners: Was bedarff es aber dieses *Unterschiedes*? *Warumb* bekennet ihr nicht schlechte durch die *Bahn* hinweg / wie *Gegentheil* / Christus sey für alle Menschen gestorben / so hette der *Streit* ein Ende? *Antwort*: Es kan nicht seyn / dann ohne diesen *Unterschied* / könnte man erstlich die *Schrift* mit ihr selbst nicht vergleichen / da sie spricht: Christus habe sich gegeben für *ALLE*. Vnd anderstwo / *ER* habe sich gegeben / nur für seine *Gez* meine. *Item* Christus sey die *Verföhnung* für der ganzen *Welt* Sünde. *Vñ* anderstwo / die *Un*glaubigen seyn noch vnter dem *Zorn* Gottes / vñ in den *Stricken* des *Teuffels*.

Joh. Pisc. Disp. de Prædest. Th. 1. Et si ratio humana etiam in piis offenditur, & nonnulli quoq; Evagelicæ Doctrinæ Professores valde tumultuantur, cum audiunt doceri Deū nō velle, ut singuli Homines salvi fiant, sed tantum aliqui: Item, Christū non esse mortuū pro singulis

2. Tim. 2. v. 6.

NB: Hæc est manifestissima corruptio Scripturæ sacræ. Vide Eph. 5, 25.

1. Joh. 2, 2.

Joh. 3, 36.

2. Tim. 2.

v. 16.

gulis Hominibus, sed tantum pro aliquibus: Nos tamē
Utrumq; hoc, firmis rationibus feci affirmamus.

Theſ. 3. Quoſcunq; Deus vult ſalvos fieri, pro ijs
Chriſtus mortuus eſt: Non a. pro ſingulis mortuus eſt
Chriſtus, ſed tantum pro aliquibus. Nec igitur ſingu-
los, ſalvos fieri vult Deus, ſed tantum aliquos.

Theſi 4. Et viciliſim; pro quibuscunq; Chriſtus mor-
tuus eſt, eos Deus vult ſalvos fieri. Atqui non ſingulos,
ſed tantum aliquos ſalvos fieri vult Deus, nō igitur pro
ſingulis, ſed tantum pro aliquib; mortuus eſt Chriſtus.

Theſi 14. Nec ſingulos, ſed tantum aliquos donavit
Chriſto, redimendos.

Theſ. 15. Nec Chriſtum ſingulis, ſed tantum aliquibus
donavit Redemptorem, proq; iſtis in mortem dedit.

Theſi 58. Si Chriſtus pro ſolis electis mortuus eſt,
non igitur eſt mortuus pro ſingulis Hominibus. At qui
Chriſtus, pro ſolis electis mortuus eſt. Non igitur
mortuus eſt pro ſingulis hominibus.

Theſi 109. Pro Reprobis nullo modo mortuus eſt
Chriſtus, ſive ſufficienter dicas, ſive efficaciter.

Amandus Polanus: In Sylloge Theſium Theologi-
carum Diſp. de Morte Chriſti, pag. 259. Pro quibus
effuſus eſt ſanguis Chriſti in remiſſionem peccatorū,
ad eos pertinent utilitates mortis Chriſti. At pro ſo-
lis credentibus effuſus eſt ſanguis Chriſti, in remiſſio-
nem peccatorum. Ergo, &c.

Georg Spindlers nötiger Bericht / pag.
261. Darumb / wann die Schrift ſagt / E H X I
S Z W habe ſein Leben gegeben / zur Erlöſung
für viele / vnd habe vieler Sünde getragen. Item:
E X ſey für alle geſtorben: So wird ſolches al-
lein verſtanden von dem Hauffen deren / die er-
wehlet ſeyn / vnd in denen ſolch leyden kräftig
iſt / weil ſie es mit wahrem Glauben jhnen zueig-
nen.

Ibidem p. 263. Darumb erſtreckt ſich
Chriſti Verdienſt nicht ſo fern / als ſich die Erb-
Schuld vnnnd der Schade erſtreckt. Nicht das
3 v Chriſt

Christi Verdienst nicht so kräftig sey / das alle Menschen dadurch könnten erhalten werden / dann sein Verdienst könnte seyn eine gnugsame Bezahlung für der ganzen Welt Sünde) Sondern das diß mächtige vnd kräftige Verdienst Christi / durch die Gnadenwahl vnd Göttliche Fürscheidung zusammen gezogen ist / das es sich allein auff die Gläubigen vnd Außgewählten erstrecket.

Ibid. pag. 264. Da irren sie aberinahl / das sie meinen / das löhgelt sey erlegt / für aller vnd jeder Menschen Sünd.

Et pag. 477. Dann wie Gott allein die Außgewählten gerecht macht / also ist Christus auch allein für sie gestorben.

Quibus omnibus planissimum est, Calvinianos Doctores Christi Passionem & Meritum nimis inangustum contrahere, quod & impium est & plenissimum desperationis. Cum n. ex illorum doctrinâ nemo noverit, utrum absoluto Dei decreto (quod statuunt) ad Electionis gratiam, an verò ad exitium reprobationis, ab eterno destinatus sit: & jam amplius, Christum pro solis electis mortuum esse aperte doceant: nullus certè homo, utrum pro se Christus mortuus sit, scire poterit. Cum tamen eam ob causam potissimum damnentur impij, quòd Christum pro se mortuum esse credere nolunt. Licet n. Peccatum omnes homines sua natura damnationi reddat obnoxios, quòd per Mortem suam pro peccatis nostris & Totius Mundi Propitiatio factus sit, credamus. 1. Ioh. 2, 2,

K 1.

Scholasticorum & Jesuitarum, qui Christum non secundum utramque, sed tantum secundam humanam Naturam Mediatoris officium exequi

608.

contendunt : qua ratione totum Redemptionis Opus ex toto annihilatur & evacuatur. Nam nudi hominis meritum ; nudi hominis Passio & Mors, sine Divina virtuti verâ & reali communicatione, à peccatis ira DEI & condemnatione nos liberare non potuit.

Sic a. Lombard. lib. 3. Hist. 19. Unde & Mediator dicitur (Christus) secundum humanitatem, non secundum Divinitatem.

Idem tractat Bonavent. in 3. Sent. Dist. 19. quaest. ult. & Thomas de Aquino part. 3. q. 76. Item Rosarium Theol. part. 3. in voce Mediator.

Eadem est doctrina Iesuitarum. Sic enim habet Iohann. Busæus Disp. de Persona Christi, Theol. 79. Nam Christum secundum humanitatem tantum esse Mediatorem, Sacerdotem & Advocatum perspicue ostendit (inquit Iesuita) Apostolus: Unus enim Deus, unus & Mediator DEI & hominum, Homo Christus Iesus, qui dedit Redemptionem semetipsum pro omnibus.

Et post pauca: Quia secundum Humanitatem tantum. DEO obedivit, sacrificium obtulit, satisfecit, oravit, impetravit & meruit nobis Iustitiam & Sanctificationem, Deoque nos reconciliavit. Hæ enim omnes actiones sunt subditorum & inferiorum.

Sed de veritate celesti, & de nudi humani meriti Nihilitate in Conscientia convictus Iesuita confessim addit.

Quamquam fatendum est, has Actiones vim illam & efficacitatem infinitam in expiando humani generis peccato habituras non fuisse, nisi à persona, quæ simul esset DEUS & Homo, profectæ fuissent.

Pontificiorum multiplicia & supervacanea additamenta, variarum superstitionum & operum, quibus perfectissimo Christi merito assignendis, non sine blasphemia illius Imperfectionis coarguunt.

Concil.

III.

Concil. Trid. Sess. 6. c. 7. Iustitiam in nobis recipimus; unusquisq; suam, secundum mensuram, quam Spiritus sanctus partietur singulis prout vult, & secundum propriam cuiusq; dispositionem & cooperationem.

Ibidem c. 16. Atq; aded benè operantibus usque in finem, & in Deo sperantibus proponenda est vita æterna, & tanquam gratia Filiis Dei per Christum Iesum misericorditer promissa, & tanquam merces, ex ipsius Dei promissione, bonis ipsorum operibus & meritis fideliter reddenda.

Et ejusdem Sess. Canone 37. Si quis dixerit, hominis justificati bona opera, ita esse Dona Dei, ut non sint etiam bona ipsius justificati merita: aut ipsum justificatum bonis operibus, quæ ab eo, per Dei gratiam & Iesu Christi meritum. (cujus vivum membrum est) sunt, non verè mereri augmentum, gratiæ, vitæ æternæ, & ipsius vitæ æternæ (si tamen in gratia decesserit) consequentem atq; etiam gloriæ augmentum, Anathema sit.

Doctor subtilis Ioan. Scotus in lib. 3. Sent. Dist. 19. Sed quamvis obstaculum (ne sc. opus habeamus transire in limbum, quem finxerunt) amoveatur, per passionem Christi, nullus tamen actu ingreditur in cælum, nisi cooperetur & utatur prima gratia, quam sibi meruit Christus. Similiter Patres cooperabantur Passioni Christi prævisæ ad habitualem ingressum, ut amoto obstaculo ingredi possent. Nos autem Passioni exhibitæ & amoto obstaculo, cooperamur ad ætalem ingressum, nisi impotentia excuset.

IV.

Cum primis autem fugiendi sunt Errores
*Missæ Pontificiæ in qua Christum pro peccatis vivorum
& mortuorum quotidie offerunt.*

De quibus infra in loco de Cœna
Domini.

III. LO-